

HALKIN SESi

7 Aralık
1976

250 Kuruş

86

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

Yeni Çarlarla
İşbirliği
Anlaşmasına
Hayır!

AKDENİZ
AKDENİZLİLERİNDİR
ÖDEMİS - İZMİR
YÜRÜYÜŞÜ

ADANA'DAN 26 TARIM İŞÇİSİ

"HAKLARIMIZI ALABİLMEK İÇİN
TOPRAK-İŞ DE BİRLEŞMELİYİZ"

Bizler Adana'ya Saman-
dağ ilçesinden gelerek pamuk
toplayan yoksul tarım işçile-
riyiz. Yurdumuzda feodalka-
lınların ve ağalığın olmadığı
iddia edenlere karşılık
çektiren yurdumuzda feodalka-
lınların halen silinmediği-
ni, ağalığın var olduğunu a-
şağıda yazacağımız olayla an-
latmaya çalışacağız.

Adana Arap köyünde 7000
dönüm arazisi olan ağa Hulusi
Köymen'in tarlasına pa-
muk toplamaya gitmiştik. İş
tutar tutmaz, bizden aşağı
ücretle çalışan Adana'nın yer-
li işçilerini getirip bizim
toplayacağımız tarlaları ver-
di. Bu duruma bizden gizle-
di. Akşam, "işim bitti" diye
bize bildirdi. Sabahleyin işe
çıkttık ve saat ona kadar tar-
layı bitirdik. İş bitince ağa-
nın oğlu geldi. Daha başka iş
olduğu halde bizlere, "ak-
şam çekip gidin" dedi. Biz-
ler toplandı ve gidiş geliş
parasını, tanzim parasını
saca masraflarımızı verme-
sini söyledik. Ve direndik.
En sonunda ağa yalnız gidiş

masraflarımızı vereceğini söy-
ledi. Fakat sonradan sahte-
kârca davranıp bunu da ver-
medi. Sonunda bizleri çift-
likten de çıkardı. Direnme-
mize rağmen çiftliğe gireme-
dik. Daha sonra bizlere hay-
vanların yattığı ahır göster-
di. Fakat toplandı ve ağanın
karşısına dikilerek direndik.
Kararlı olduğumuzu gören a-
ğa bizlere daha iyi bir yer
göstermek zorunda kaldı.

Çukurova'nın bereketli
topraklarını gasbetmiş olan
birkaç tane toprak ağası biz
yoksul tarım işçilerini yok
pahasına çalıştırmakta ilik-
lerimize kadar sömürmekte-
dirler. Bizlerin kurtuluşu top-
rak ağalarına karşı birleşip
örgütlenerek amansız bir mü-
cadele yürütmekle gerçekle-
şecektir. Haklarımızı alabil-
mek için, grev hakkı, sigor-
ta, sekiz saatlik iş günü, iş
güvenliği, tarım iş kanunu-
nun çıkarılması, can güven-
liği için sendikamız Toprak-
İş'te toplanarak, tüm orada-
ki yoksul tarım işçileriyle
birlik sağlamalıyız.

EDİRNE CEZAEVİNDE
İŞKENCE VE ZULÜM

2 Kasım 1976 tarihinde
siyasi tutuklu olarak Edirne
Kapalı Cezaevine götürül-
düm. 14 gün hücrede yalnız
başına kaldım. Üç gün üstüs-
te su vermedikleri oldu. Di-
ğer mahkumlara verildiği hal-
de bana gazeteyi yasakladılar.
15 gün sonra benden başka 7
kişinin daha bulunduğu bir ye-
re aldılar. Söylendiğine göre
cezaevi idaresi cezalandır-
mak istediği mahkumları bu
raya veya tek kişilik hücre-
lere koymış. Her türlü ya-
şama şartlarından yoksun bu
lunan bu yerler bakanlık mü-
fettişlerince mühürlenmiştir.
Buna rağmen idare, buraları
mahkumlara badana ettire-
rek 4. kısım adı altında kul-
lanmaktadır.

İddia edildiğine göre ba-
kanlıktan 600 bin lira almış-
tır. Yapılan bir takım işleri
müteahhide yaptırmış gibi
göstermişlerdir. Aynı işler
bahçede yetiştirilen domates
biber için de geçerlidir.

Kars'ın Posof kazasından
olan başgardıyanın genel af

tan önce işkenceyle 7 kişiyi
öldürdüğü, 6'sı için kalp has-
talığından öldü raporu uydur-
duğu, fakat 7 neisinde bunu
yapamadığı için tevkif edildi-
ği, ancak aftan yararlanarak
serbest kaldığı söylenmekte-
dir. Aynı adam bana da "seni
felce uğratırım" diye tehdit
etmiştir. Bir gece saat 21, 45
sıralarında falaka seslerini
bizzat duydum. Gardiyanlar
birisini dövüyorlardı. Benim
kaldığım hücrenin önünden
geçirerek tek kişilik bir hü-
creye götürdüler.

İsimleri Osman olan iki
kişinin ağustos başlarında
doktora götürülmediği için öl-
düğü söylenmektedir. Bura-
da anlatıldığına göre, mah-
kum ölmekçe hastalığına in-
nanılmıyormuş.

22 Kasım'da tahliye oldu-
ğum zaman içeride yazdığım
her türlü yazıyı elimden biz-
zal cezaevi müdürü aldı. Bel-
li ki, cezaevinin pisliğinin
dışarı çıkmasını istemiyor-
lar.

Ömer Öztürk

RUSYA İLE ENERJİ ANLAŞMASI MADENCİLİĞİMİZE DE
BÜYÜK DARBE İNDİRECEKTİR

Maden Mühendisleri Oda-
sı'nın Danışma Kurulu top-
lantısı Ankara'da yapıldı. Ma-
den Mühendisleri Odası'nda
birkaç revizyonist unsur,
şimdiye kadar Sovyet sosyal-
-emperyalizmine karşı uya-
nıklığın zayıf olmasından ve
bu konunun mühendisler ara-
sında tartışılmasını engelle-
yen revizyonist sansürden
yararlanarak Oda dergisinde
ve diğer yayınlarda sosyal-
emperyalizm konusunu ört-
bas edebilmişler ve etkinlik-
lerini sürdürmüşlerdir. Ama
halkın mücadelesinin geli-
mesine bağlı olarak mühen-
disler arasında da yurtsever
fikirlerin gücü, yurtseverle-
rin sayısı her geçen gün art-

makta, revizyonizm tecrite
gitmektedir. Bütün dünyada
insanlar sosyal-emperyalizm
meselesini gündeme getir-
mekte ve herşeyde bu konu
ile karşılaşmaktayken, Tür-
kiye'de aydınların önemli bir
bölümü olan mühendislerin
yayın organında hâlâ "sosya-
list sistem", "sosyalist ül-
ke" olarak Rus emperyaliz-
minin övülmesi çok hatalıdır.

Maden Mühendisleri Oda-
sının Danışma Kurulu toplan-
tısında devrimciler ABD ve
Sovyetler Birliği'nin Üçüncü
Dünya ülkelerini, onların
hammadde kaynaklarını sö-
mürdüklerini, Türkiye'nin
Bulgaristan ve Rusya ile yap-
tığı enerji anlaşmasının Tür-

kiye'nin madencilik sahasın-
da da büyük darbeler yeme-
sine yol açacağını ve Rusya'
yla işbirliği anlaşmasının
imzalanmasının Türkiye'nin
aleyhine olduğunu belirttiler.

Revizyonizmin etkisi al-
tında bulunan iki kişi ise, Tür-
kiye'nin Üçüncü Dünya ile de-
ğil Sovyetler Birliği ile bir-
leşmesi gerektiğini ve saldırı
mazlık paktı imzalanmasının
gerekli olduğunu iddia ettiler.
Onlar ayrıca devrimcilerin
savunduğu, emperyalizme za-
rar verecek şekilde tesisle-
rin millileştirilmesine de kar-
şı çıktıklarını açıkça söyle-
diler.

Ankara'dan Devrimci Bir

Mühendis

ŞAH TURNA'YA ÖZGÜRLÜK

On aydır Adana Cezaevinde tutuk-
lu bulunan halk ozanı Şah Turna cezası
Yargıtay tarafından bozulduğu halde ce-
zaevinden çıkamamıştır. Bilindiği gibi
İzmir DGM'de devrimci türkülleri yüzün-
den 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıl-
mış ve tutuklanmıştı. Yargıtay DGM'-
nin verdiği bu cezaı yerinde bulmaya-
rak bozdu ve Şah Turna'nın serbest bi-
rakılmasına karar verdi. Ancak Şah Tur-
na hakkında bir tutuklama kararı daha
bulunduğu için cezaevinden çıkması
mümkün olmadı.

Şah Turna'nın bırakılması için Tür-
kiye dışında da bir kampanya açılmış bu-
lunmaktadır. 41 ülkenin sanatçılarının
imzalarını taşıyan ve Şah Turna'nın ser-
best bırakılmasını isteyen bir mektup
Cumhurbaşkanı'na gönderilmiştir. Ana-
yasa'nın 97. maddesi, bazı durumlarda
Cumhurbaşkanı'na mahkemece verilen
cezaı kaldırma hakkı vermektedir.

Bütün yurtseverlerin Şah Turna ile
dayanışmalarını sürdürmeye ve dev-
rimci halk ozanımızla haberleşmeye ça-
gırıyoruz. Şah Turna'nın adresi şöyle-
dir: Adana Kapalı Cezaevi - Adana

SALDIRIYOR BİZE HALK
DÜŞMANLARI

Tam hedefe fırlatırım okumu
Düşman zehir derse deriz zıkkımı
Toplunun tortusu ayak takımı
Saldırıyor bize halk düşmanları

Biz sınıf mücadelesini verdikçe
Her yerde revizyonizmi verdikçe
Kitlelere yüzünü gösterdikçe
Saldırıyor bize halk düşmanları

Bu bozuk düzenin çarkını kırmak
Düzenimiz sosyalizmi kurmak
Şah Turnayım hapisanede bir örnek
Saldırıyor bize halk düşmanları

YURTSEVER ZİRAATÇILAR HALKIMIZIN İKİ SÜPER DEVLETE
KARŞI MÜCADELESİNİN YANINDA YERLERİNİ ALACAKLARDIR

17 yıldan beri Ziraat ve Ev
Ekonomisi Tenkisyenlerini
halkımızın sorunlarından u-
zak tutan tutarak kendi tekke-
lerini ayakta tutmaya çalışan
gerici yönetim yurtsever zi-
raatçıların mücadelesi sonu-
cu yıkılmıştır.

Yarı-sömürge, yarı-feodal
olan ülkemizde köylülerimiz-

le kader birliği yapan Türki-
ye'nin ziraatçıları, halkımızın
bağımsızlık ve demokrasi mü-
cadelesindeki önemli yerleri
ni alacaklardır. Yurtsever zi-
raatçıların birliği, önümüzde-
ki her türlü engel ile bir-
edecek yükselecektir.

İki süper devletin, özellik-
le de Yeni Çarların yurdu-

muz üzerindeki hegemonya
mücadelesinin kızıştığı günü-
müzde, halkımızın yanında o-
labilme bilincini taşıyoruz.
Bu uğraşta yurtsever ziraat-
çılara büyük görevler düşmek-
tedir.

Bugün gerici-faşist engel-
leri aşan ziraatçıların revizyo-
nist gericiliği de yıkacaktır.

Ziraat Teknisyeni Mustafa Fırat

"ARTIK AĞALARDAN KORKUMUZ YOK"

Köyümüzde tam üç tane ağa var. Bunların hepsi de şiş
göbekli ve bizleri sömürüyorlar. Ağaların arazilerinin dönü-
mü bellisiz. Köyümüzün etrafında hazine arazisi var. Bunlar
da ağaların. Bizler ağaların işlerinde çalışırız. Ağalar bize
para vermezler. Verirlerse de azar azar verirler. Bunun i-
çin bizim geçimimiz zor. Ağaların oğulları köye gelince biz
kocaman adamlar ayağa kalkarız. Kalkmazsak orada başımı-
za çöküp döverler. Artık buna son verdik. Erzin'den gelen
bir devrimci kardeşimiz bizi uyandırdı. Şimdi ağalardan kor-
kumuz yok.

Ayrıca kazamızda bulunan lise, okul değil, sanki Ülkü
Ocakları derneği gibi. Okulda öğretmenlerde ve talebelerin
bazılarında "it" resimleri var. Okulun giriş kapısında da
kurt resmi bulunmaktadır. Faşistler, bildiri ve buna benzer
şeyleri almayanlara baskı yapıyorlar ve şiddete başvuruyor-
lar. Okulda bazı faşist öğretmenler devamlı faşist propagar-
da yapmaktadır.

Oğuz Özsoy / Kelli Köyi
Reyhanlı / HATAY

CHP KURULTAYI VE BÜYÜK SORUMLULUK

Bugün İlericiliğin Denektaş

Yeni Çarlara Karşı Tutumdur

CHP 23. Kurultayı, Türkiye'nin temel meselelerinden hiçbirini tartışmaksızın kapandı. Gerek Ecevit'in başında bulunduğu Genel Merkez, gerekse muhalefetin başına geçen Deniz Baykal hizipleri aynı görüşleri savunduklarını sık sık dile getirdiler. CHP'nin yurtsever ve demokrat tabanının özlemleri ise, hiçbir konuşmacı tarafından Kurultay kürsüsüne getirilmedi. CHP içindeki demokrat ve yurtsever unsurların, çözüm yolunu tek başına bir parti içi demokrasi meselesi olarak ele almaları yüzünden, Kurultaydaki saflaşma Türkiye toplumunun gerçeklerine dayanmıyordu. Muhalefetin başını çekenler, savundukları görüşler bakımından ikinci bir genel merkezdi. Bu nedenle yurtsever ve demokrat taban her iki gruba dağılmıştı. CHP'nin ilk kuruluşundaki Müdafaa-i Hukuk ruhunu dile getiren bağımsız bir tutumun ortaya konmaması, Kurultayın Türkiye halkının menfaatleri açısından hiçbir olumlu adım atmadan kapanmasına yol açmıştır.

Kurultay, CHP'nin kaderinin iddia edildiği üzere, fabrikalarda, köylerde, kısacası emekçi halkın içinde değil, gene lüks otellerin salonlarında, pavyonlarda, avukat yazıhanelerinde ve çizildiğini gösterdi. Listeler, burjuvazinin menfaatlerini temsil eden çeşitli oy hesaplarına göre düzenlendi, eski feodal geleneğin devamı olarak illere kontenjanlar verildi, çeşitli hizipler arasında pazarlıklar yapıldı ve burjuva-toprak ağası politikasının bütün kuralları işlemeye devam etti.

CHP Kurultayı reformculuğa bağlanan umutlara güçlü bir darbe indirmiştir. Türkiye halkı, düşünce ayrılığına dayanmayan bir kör döğüşünü dikkatle izledi. Türkiye'ye "insanca ve hakça bir düzen" getirmek iddiasıyla ortaya çıkanların, kendi partilerindeki meseleleri sopa ile çözmeleri, geniş halk yığınlarınınca değerlendirildi. Ecevit'in başında bulunduğu Genel Merkez yönetimindeki kolluk kuvvetlerinin delegelere karşı kullandıkları sopalara "anayasa" adını vermeleri ayrıca dikkat çekicidir. Bütün bunlar, bugün CHP delegelerine kaldırılan bu sopaların ya da halka karşı da kullanılabileceğini gösteriyor. Üstelik bu sopalı "hakça düzen" pekala "anayasa" adına da uygulanabilecektir. Bunlar, tek partili dönemin "milli şef" geleneğinin CHP içinde hâlâ yaşadığını kanıtlamaktadır ve halk için uyarıcıdır.

Konuşmalara ve mücadelenin cereyan ettiği zemine baktığımız zaman,

Kurultayın günümüz dünyası ve Türkiye dışında bir yerde yapıldığı yargısına varabiliriz. İki genel merkez arasındaki görüş ayrılığına dayanmayan kavga, Türkiye'nin temel meselelerinin ortaya konmasını önlemiş, böylece gerçek demokrat ve yurtsever fikirleri bastırmıştır. CHP'nin uyanık ve canlı tabanı bir kördöğüşü heyecanına sürüklenmiş ve denebilir ki, onların düşünceleri Kurultay salonunun dışında bırakılmıştır. Sovyet sosyal-emperyalistlerinin Türkiye ekonomisinin kilit noktalarına sızdığı, sanayimizin canda marı olan enerji şalterine el attığı, yıkıcılık faaliyetlerini ve hegemonya çabalarını yoğunlaştırdığı şartlarda, bu konulara değinen bir ses yükseltilememiştir. Parti içi külâh kapma kavgası yapan büyük burjuvazinin politikacıları, dikkatleri dar hizip çekişmeleri üzerinde toplamış ve CHP'li delege kitlelerini söz yerindeyse ayakta uyutmuştur.

Sosyal-emperyalizmin beşinci kolu, bu şartlardan yararlanarak CHP'ine daha fazla sızma, CHP örgütünde bazı mevzilere yuvalanma çabalarını daha da yoğunlaştırmıştır. Yeni Çarların revizyonist beşinci kolu, geleceğin iktidar partisi olarak gördüğü CHP'de etkili olmak için her yola başvurmaktadır. Revizyonistler bir yandan mahalli örgütlere yuvalanıyor, bir yandan DİSK içinde işbirliği yoluyla CHP'ine sızıyorlar. Revizyonist beşinci kol, hem CHP yönetimine hakim olan Genel Merkez saflarında yer alıyor hem de muhalefet içinde "sosyalist" maskesi takarak güç toplamaya çalışıyor. Revizyonist beşinci kolun 23. Kurultay kulisine aktif bir şekilde katılması ve milli ihanet kelimeleriyle özetlenecek faaliyetini burada da yürütmesi gözlerden kaçmamıştır.

Revizyonistlerin CHP saflarında at oynatmalarından yararlanan kimdir? CHP buna izin vermekle seçimlerde belli miktarda oy desteği sağlayacağını mı sanmaktadır? Gerçek bu değildir. CHP revizyonistlerin desteğiyle güçlenmiyor, tersine revizyonistler CHP'nin sırtına yapışarak kan emiyorlar. Üstelik burada yalnız CHP'nin kaderini değil, Türkiye'nin geleceğini ilgilendiren bir olay yaşanmaktadır. CHP, eğer uyanık davranmaz ve Yeni Çarların parti örgütü içine uzanan kolunu kırmazsa, yurdumuza büyük zararlar verecek ve bunun ağır sorumluluğunu taşıyacaktır.

Milli bağımsızlığımızı her alanda kazanmak ve korumak, bugün Sovyetler Birliğinin hegemonya çabalarına karşı uyanık davranmak ve kararlı bir

mücadele yürütmekle mümkündür. Bu konuda gösterilen yurdumduymazlık yurdumuz için son derece tehlikelidir. CHP, MC hükümetinin Rusya'nın yayılmasına ve Türkiye üzerinde denetim kurmasına yarayan siyasetini eleştirmemektedir. Hatta daha ileri gidilmesi eğilimindedir. ABD emperyalizmi 1945'ten sonra yurdumuza nasıl "hür dünyanın bekçisi" maskesi takarak girdiyse, bugün de Sovyet sosyal-emperyalistleri "sosyalist" maskesi altında aynı şeyi yapıyor.

CHP, iki süper devletin hegemonyacılığına ve özellikle Rus sosyal-emperyalistlerinin yurdumuz üzerindeki emellerine karşı çıkmadığı ve sosyal-emperyalizmin CHP içine uzanan kolunu kırmadığı süreci, proleter devrimciler CHP'ye en ufak bir destek göstermeyecektir. Böyle bir tutum karşısındaki biricik devrimci davranış kararlı mücadeledir. Çünkü bugün Türkiye'nin geleceğini çizen temel mesele budur. Demokrasi meselesi de, Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı açık bir tavır almaya sınımsız bağlıdır. Unutmayalım ki, Yeni Çarların Türkiye'ye getirmek istedikleri düzen, emekçi halkın ve devrimcilerin en ağır baskı altında ezildiği koyu bir faşizmdir. Eğer özgürlük ve demokrasiden yana isek, süper devletlerin hegemonyacılığına karşı kararlı bir mücadele vermeliyiz. Aksi takdirde "demokrasi" ve "özgürlük" sözleri lafta kalacaktır. Emperyalist denetim ve baskının olduğu bir ülkede demokrasi de olamaz.

Bütün bu gerçekler, CHP içindeki yurtsever kitleye ve bütün CHP'lilere Ecevit'ten gençlik kolu üyelerine kadar büyük sorumluluklar yüklemektedir. Bu sorumluluğun gereği CHP'nin ilk kuruluşundaki Müdafaa-i Hukuk ruhuyla davranmak, Sivas ve Erzurum kongrelerindeki yurtsever tutumu örnek almaktır. CHP'nin 23. Kurultayı, Sivas ve Erzurum kongrelerinin yolunu izlemedi. Müdafaa-i Hukuk Teşkilatının milli bağımsızlık heyecanının tersine, son Kurultayda ön planda görülen entrika, dolap, ayak oyunları ve yoz politikadır. Bütün bunlar CHP örgütlerindeki yurtsever ve demokratik özlemleri yansıtmıyor. Biz, küllendirilmek ve bastırılmak istenen Müdafaa-i Hukuk ruhunun CHP kitleleri içinde canlı bir şekilde yaşadığını bir çok olayda görüyor ve bunun halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine önemli katkıları olacağını biliyoruz.

Biz, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde bu ruhu yaşatan CHP'lilerle omuz omuza olacağız.

VAN DEPREMİNİN ACISI DEVİRİMCİ FEDAKARLIK RUHUMUZU GÜÇLENDİRMELİDİR

Van yöresinde meydana gelen deprem ağır can ve mal kaybına yol açtı. Binlerce yurttaş can verdi, binlercesi yaralandı, evlerin tamamına yakın bir kısmı oturulamayacak hale geldi.

Van'da olduğu gibi ülkemizde sık sık olan depremler her seferinde büyük can ve mal kayıplarına neden olmaktadır. Kayıpların bu kadar ağır olmasının sebepleri nedir? Bu sebeplerin en başında bu bölgenin yüz yıllardan beri hakim sınıflar tarafından ağır bir sömürü altında tutulması, sığalmaktadır. Emperyalistler ve hakim sınıflar, Doğu bölgesine ağır milli baskı ve zulüm politikası uygulamaktadır. Onlar kürt halkını tahakkümleri altında tutmuşlar ve Doğu bölgesini ortaçağın karanlıklarında bırakmışlardır. Bu politikanın sonucu olarak Doğu illeri yıllardan beri mahrumiyet bölgesi ilan edilmiştir. Köylerin çoğu yolsuz, okulsuz, ve sağlık hizmetlerinden yoksundur. Ağır bir sömürü altındaki Kürt emekçileri, tabii afetlere karşı eski çağlarda olduğu gibi tamamen korunaksız bir durumdadır. Taş yığınlarından meydana gelen dayanıksız ba-

rimaklarda yaşamaktadırlar. Bu evler herhangi bir sarsıntıda yıkılmakta ve büyük can kayıplarına neden olmaktadır.

Van çevresinin deprem bölgesi olduğu eskiden beri bilinmektedir. Buna rağmen önceden herhangi bir tedbir alınmamıştır. 1950 yılında hazırlanan bir jeolojik raporda en ağır can kaybının olduğu Muradiye ilçesinin depreme dayanıksız olduğu belirtilmekte ve ilçenin başka bir yere taşınması önerilmektedir. Buna rağmen iktidarlar bu rapora uymamışlardır. Gene aynı şekilde Lice'nin de heyelan bölgesi olduğu ve başka yere taşınması planlandığı halde bu yapılmamıştır. Bunun bedelini halkımız geçen sene ve bu sene canını ve rerek ödemiştir.

İktidar tarafından depremden önce herhangi bir tedbir alınmadığı gibi depremden sonra da gerekli çalışmalar yapılmamıştır. Depremden önce on günden fazla bir zaman geçmesine rağmen, köylerin bir çoğuna henüz ulaşıl原因amamıştır. Böylece binlerce yurttaşımız ölüme terk edilmiştir. Halk kendi olanakları ile kurtarma çalışmaları yapmaktadı-

dır. Vatandaşlar, kazma ve kürek bile bulamadıklarını, bir kazma olsa çok sayıda insanı kurtaracaklarını açıklamaktadırlar. Depremden sonra bütün imkanlar seferber edilerek depremin can ve mal kaybını azaltmak mümkün olduğu halde hükümet bu yolda ciddi bir tedbir almamıştır. Hükümet yetkililerinin yaptığı başlıca iş, ölü ve hasar tespiti olmuştur. Can kaybının bu kadar yüksek olmasının başlıca sorumlusu gerekli tedbirleri almayan gelmiş geçmiş iktidarlardır.

Deprem felaketiyle beraber yolsuzluk ve yiyicilik söylentileri yayılmıştır. Deprem bölgesine yurt içinden ve dışından milyonlarca lira değerinde yardımlar yağmaktadır. Buna karşılık yardımlar halka ulaşacağına stok ediliyor. İktidardan di adamlarına, fırsatçılara ve mahalli toprak ağalarına veriliyor. Nitekim gazeteler yardım getiren bazı kamyonların kaybolduğunu yazıyor. Muradiye Belediye reisi şöyle diyor:

"Yardımlar belde halkının ancak yüzde ikisine ulaştı. Ben bunu eleştiren bir konuşma yapınca yardım tümden kesildi." (2 Aralık Cumhuriyet)

Halkın ihtiyacına yetecek kadar yardım yapıldığı halde halk kar ve soğukun altında açktadır. Yer yer soğuktan donanların olduğu görülmektedir.

Gene gazeteler, yardımların halka verilmeyip bölgedeki askeri birliklerde stok edildiğini, halkın yardım kampları önünde beklediğini bildirmektedir. Halk aç ve açktadır. Dururken yardımlar niçin askeri birliklerde alkonmaktadır? Daha önceki depremlere yardım malzemelerinin Ordu Kooperatiflerinde satıldığı, çadırların subay dinlenme kamplarında kullanıldığı, Lice depremine gelen yardımdan yarım milyon ise zamanın Hava Kuvvetleri Komutanı Emin Alpkaya'nın kasasında bulunduğu bilinmektedir. Daha şimdiden bu depremden de durumun eski depremlerden farksız olacağı anlaşılmaktadır.

Kurtarılan yaralılara gereken tıbbi müdahalede bulunulmamaktadır. Bölgede inceleme yapan Dünya Sağlık Örgütü temsilcisi, Kızılay depolarının yardım malzemesiyle dolu olmasına rağmen yetersiz personel gerekçesiyle stoklandığını açıklamıştır. Herhangi bir bakımın yapılmaması sonucu bölge halkı salgın hastalık tehlikesiyle karşı karşıyadır. Daha şimdiden çocuklarda salgın hastalık baş göstermiştir.

Van deprem felaketi, işbirlikçi iktidarların halkın canını ve malını değil, kendi menfaatlerinden başka bir şey düşünmediğini bir kere daha ortaya koymuştur. Onlar tabii afetlere karşı gerekli tedbirleri almaya rak binlerce vatandaşı ölüme terketmişlerdir. Deprem yardımlarını bile

kendi amaçları doğrultusunda kullanmışlardır. Sabancı ve Koç gibi büyük holdingler deprem felaketini kendi reklamlarını yapmak için bir araç olarak görmektedirler.

Hakim sınıfların bu tutumuna karşılık mahalli devrimciler, bulundukları yerde kurtarma ve yardım çalışmalarına önderlik etmelidirler.

Depremde binlerce emekçi can verdi. Binlercesi yaralandı. Yüreğimiz emekçi halkımızın çektiği acılarla doludur ve onunla birlikte çarpmaktadır. Duyduğumuz bu derin acı bizim devrimci fedakarlık ruhumuzu ve mücadele azmimizi güçlendirir. Şimdi devrimci mücadeleye daha sıkı sarılmalı, daha çok çalışmalı ve kitleleri daha çok mücadeleye seferber etmeliyiz. Van depreminden çıkarmamız gereken ders budur. Çünkü halkımızın acılarını gerçekten dindirebilecek biricik çare, bizzat kendisinin iktidarda olacağı bağımsız ve demokratik Türkiye'nin kurulmasıdır. Tabii afetler ancak böyle bir düzende halkı acıya boğan birer felaket olmaktan çıkarılabilir. Ancak demokratik halk iktidarı tabii afetlere karşı gerekli tedbirleri gerçekten alabilir ve uygulayabilir.

Diyarbakır'da Bir Devrimci Polis İşkencesiyle Öldürüldü

İsmail Gökhan Etke adlı bir devrimci, Diyarbakır'da polis işkencesiyle öldürülmüştür. Gericilerin 22 kasımında giriştikleri saldırının ertesi günü bu sefer de polisler Tıp Fakültesine saldırmışlardır. Bu saldırı sırasında polis İsmail Gökhan ve daha 35 kişiyi gözaltına almıştır. Yapılan ağır işkenceler sonucu bir işçi komaya girmiştir. İşkence yapılan İsmail Gökhan ise polis tarafından Diyarbakır Numune hastahanesine kaldırılmıştır. Daha sonra İsmail Gökhan kurtarılamayarak ölmüştür. Ölüm olayı üzerine Diyarbakır emniyet yetkilileri, İ. Gökhan'ın intihar ettiğini söyleyerek işledikleri cinayeti örtbas etmek işlemleridir. Numune hastahanesi nöbetçi doktoru ise, İsmail Gökhan'ın ölüm sebebinin intihar olmadığını hastahaneye getirildiğinde vücudunun kanlar içinde olduğunu açıklayarak polisin iddiasının yalan olduğunu ortaya koymuştur. Ölüm sebebinin anlaşılması için otopsi yapılması engellenmek istenmiş, fakat polisin cinayeti örtbas etme çabaları kamuoyunun tepki göstermesi üzerine boşa çıkmış ve Sıvıca'ya yaptırılan otopsi sonucunda İsmail Gökhan'ın dövülerek öldürüldüğü tespit edilmiştir. Böylece cinayeti polisin işlediği kesinlik kazanmıştır.

Halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine saldıran MC iktidarı yeni yeni cinayetler işlemektedir. Bütün halkımız, faşist baskılara ve işkencelere karşı mücadele etmelidir. Halkımız işkencecilerden hesap soracaktır.

ASKERİ MAHKEMELER BASINI YARGILAYAMAZ

YURTSEVERLER DERGİMİZE YAPILAN BASKILARI PROTESTO EDİYOR

Yurtseverler Halkın Sesi üzerindeki baskıları ve Yazı İşleri Müdürlüğünün hâlâ tutuklu bulundurulmasını protesto etmektedirler. Geçtiğimiz hafta içinde de dergimize mektuplar, demeçler ve imzalar gelmeye devam etmiştir.

TBP Kartal İlçe Başkanı Bayram Ali Aksu dergimize verdiği demeçte "Türkiye'nin ulusal savunmasını ilgilendiren her meselede her yurtsever fikirlerini özgürce söyleyebilmelidir" demek te ve "Kemal Doğan'ın tutuklanması anti-demokratik bir uygulama olarak" gördüklerini belirtmektedir. Kartal İşçi Derneği Başkanı Hüseyin Özlütaş ise şunları belirtmektedir: "Ortada işlenmiş bir suç da yoktur. Hakim sınıflar esas suçluları bırakıp Kemal Doğan'ın yakasına yapışmışlardır. Burada esas suçlu MHP'dir."

Öte yandan Tunceli Pülümür'den 143, Adana Ceyhan'dan 90, Adana Ayşehoca köyünden 25, Çanakkale Biga'dan 41, Ankara'dan 125, Ankara OTDÜ'den 28, Adana Osmaniye'den 32, İstanbul'dan 65 yurtsever yolladıkları ortak mektuplarla Kemal Doğan'a özgürlük istemekte ve dergimiz üzerindeki baskıları protesto etmektedirler. Aynı şekilde Almanya'dan 15, Avustur-

ya'dan 81 Türkiyeli ve Avusturyalı işçi ve öğrenci dergimize yapılan baskıları kınamışlardır.

Tunceli Kırmızıköprü'den bir grup devrimci ise Halkın Sesi için düğünde topladıkları 130 lirayı yollamakta ve Halkın Sesi'ne yapılan baskıları şiddetle protesto ettiklerini bildirmektedirler. Eskişehir'den imza gönderen 74 yurtsever Kemal Doğan'a ve Şah Turna'ya özgürlük istiyorlar, Gördes'ten imza gönderen 74 yurtsever ise Halkın Sesi'ne yapılan baskılara karşı olduklarını belirtmekte ve Ozan Şah Turna'ya, Yılmaz Güney'e Kemal Doğan'a ve tüm yurtsever ve devrimci tutuklulara özgürlük istemektedirler.

Adana'nın Ceyhan kazasındaki Ceytaş İplik fabrikasında çalışan işçiler adına Aziz Yağrı, Mustafa Solak, Binali Ören ve Derviş İnekçi gönderdikleri mektupda Askeri Mahkemeyi protesto ediyor ve şöyle diyorlar: "Milli bağımsızlığımızın amansız düşmanları Amerika, Rusya ve onların işbirlikçileridir. Bir avuç haine karşı halkımızın devrimci sesi yükselmektedir. Yurdumuzun zenginliklerini emperyalistlere peşkeş çekenler, uykularını kaçırarak bu sesi susturma çabası içindedirler."

Önyargıları Yıkalım Ufkumuzu Geniş Tatalım

Önceki sayılarımızda "Geçen Haftadan Seçtiklerimiz" başlığı altında yayınladığımız köşeye, bu sayımızdan itibaren "Önyargıları Yıkalım, Ufkumuzu Geniş Tatalım" ismini veriyoruz. Bu köşede, bugüne kadar yapmaya çalıştığımız gibi, okuyucularımızın gözünden kaçtığını sandığımız ya da basın ve yayın organları tarafından örtbas edilen ve geçirtilen haberleri sunacağız. Köşemizin, devrimcilerin gerçeklerden kopma eğilimine karşı verdikleri mücadelede yararlı olacağını umuyoruz.

BATI AVRUPA ÜLKELERİ BOĞAZLARDAN RUS GEMİLERİNİN GEÇMESİNE KARŞI ÇIKIYOR

Paris'te toplanan Avrupa Birliği Meclisi' nin Fransız raportörü Jan Klod Burkelt'in toplantıya sunduğu bir bildiriye dayanan Batı Avrupalı parlamenterler, Sovyet donanmasının Boğazlardan geçişiyle ilgili olarak "daha faal davranılmasını" ve Sovyetler Birliği'nin Akdeniz'e çıkmak üzere uçak gemilerini İstanbul ve Çanakkale Boğazlarından geçirmelerinin denetim altına alınmasını istemişlerdir. Parlamenterler bu denetimi ya Montrö anlaşmasının yeniden gözden geçirilmesini, ya da Türkiye'nin Rus gemilerinin geçişini önlemesi için daha yeterli destek verilmesi yoluyla gerçekleştirilmesi gerektiğini söylemişlerdir. Öte yandan Fransız Dışişleri Bakanlığı bir açıklama yaparak, Sovyetler Birliği'nin Boğazlardan uçak gemilerini geçirmesinin Montrö anlaşmasının açık bir ihlali olduğunu söylemiştir. Fransız Dışişleri Bakanlığı, Sovyetler Birliği'nin Akdeniz'de artan gücü nedeniyle kendilerinin de bölgede kuvvetli bir donanma bulundurmaya zorunda kaldıklarını açıklamıştır.

AMERİKA TÜRKİYE'NİN SOVYETLER'LE SİYASİ BELGE İMZALAMASINA KARŞI

Türkiye'ye gelen Amerikan Ticaret Bakanı, Demirel'e ABD'nin, Sovyetler Birliği'yle Türkiye arasında bir "dostluk ve işbirliği anlaşması" imzalanmasından yana olmadığını söyledi. Amerikan Ticaret Bakanı ayrıca, Türkiye'nin Bern Mutabakatında kabul ettiği "müzakereleri engelleyecek hiç bir girişimde bulunmama" tutumunu sürdürmesi gerektiğini belirtti. Öte yandan Demirel'in iç politikadaki durum ve bütçe görüşmeleri nedeniyle Sovyetler Birliği'yle bir "siyasi belge"nin imzalanmasının imkansız olduğunu söylediği öne sürülüyor.

18 SOSYALİST PARTİNİN KONFERANSINDA AKDENİZ'DEKİ YABANCI ASKERİ KUVVETLER KINANDI

18 Sosyalist Partinin katıldığı Akdeniz ülkeleri Birinci Sosyalist Konferansı, yayınladığı ortak bildiride Akdeniz'deki yabancı askeri kuvvetlerin varlığını eleştirmiştir.

JAPONYA YENİ ÇARLARIN GASPETTİĞİ ADALARINI GERİ İSTİYOR

Japonya'nın seçimlerden sonra, Sovyetler Birliği'nin gaspettiği Kuril adalarını geri istemek için harekete geçeceği bildirilmektedir.

ABD'NİN AVRUPA'DAKİ İTİBARI EN DÜŞÜK NOKTADA

ABD hükümetinin hazırladığı bir kamuoyu yoklamasına göre, Amerika'nın Avrupa'daki itibarı 22 yıldır en düşük noktaya gelmiş bulunuyor.

NATO'NUN GÜNEYDOĞU KANADI 27 AYDIR İŞLEMEZ DURUMDA

Nato Güney Avrupa Başkomutanı, NATO'nun Güneydoğu kanadının 27 aydır işlemediğini söyledi.

BATI AVRUPA EKONOMİK BÖLGEYİ İHLAL EDEN SOVYET GEMİLERİNE KARŞI ZOR KULLANACAK

Dokuz Ortak Pazar ülkesi, Batı Avrupa kıyılarından 200 mil açıklığa kadar olan bölgede avlanma ve diğer faaliyetleri kendi kontrolleri altına aldılar. Sovyet balıkçı gemileri Ortak Pazar sularında avlanmayı sürdürürse dokuz ülke zor kullanacak.

İRAN, PETROL BORU HATTINI SOVYETLER BİRLİĞİ'NDEN GEÇİRİYOR

Çekoslovakya ile İran arasında imzalanan bir anlaşmaya göre İran'ın Batı Avrupa'ya petrol ve tabii gaz ihracı için yapılacak olan 6000 kilometrelik boru hattı, Sovyetler Birliği ve Çekoslovakya topraklarından geçecek.

TOPLUM POLİSİNDE HUZURSUZLUK

Hürriyet gazetesinin verdiği habere göre, İstanbul Toplum Polisinde görevli 600 polis, siyasal amaçlarla kış ortasında çeşitli illere tayin edilmelerini tepkiyle karşılamışlardır. Toplum Polisindeki huzursuzluğun giderek direnişe döneceği belirtilmektedir.

KIRIKOĞLU'NUN CHP KURULTAYINDAKİ KONUŞMASI

CHP Ankara Milletvekili Kamil Kırıkoğlu, Partisinin 23. Kurultayında yaptığı konuşmada, "Kurtuluş savaşından gelmiş Atatürk'ün partisine büyük sorumluluklar düştüğünü" söyledi ve sözlerine "Genel politikamızı sadece içe bakarak oluşturamayız, küçülen dünyamızda ülke içi sorunlar uluslararası gruplaşmalar ve çıkar çatışmaları'nın bir uzantısı haline gelmiştir." diyerek devam etti. Kırıkoğlu konuşmasında şunları da belirtti: "Demokratik Sol CHP, bağımlılığı kendi ulusu için değişmez bir yazgı olarak görmez. Ulusal politikayı, Doğu ya da Batı'daki süper güç-

lere karşı yürütülen bir denge oluşturmaya saymadığı gibi, eski bağımlılıklardan kurtulmanın alternatifini olarak yeni bağımlılıklar aramayı da düşünmez. ... Meksika'dan Uganda'ya kadar siyasal rejimleri, ekonomik ve sosyal yapıları farklı pek çok ülke Üçüncü Dünyadan olmanın bilincinde birleştikleri için uluslararası ekonomik düzeni ortaklaşa bir mücadele ile değiştirmeye girişmişlerdir. ... Türkiye Üçüncü Dünya ülkeleri saflarına katılmalıdır. Böylece ülkemiz... Üçüncü Dünyanın uluslararası ekonomik düzen kurma savaşına kendi yararına aktif olarak katkıda bulunmak olanağına kavuşacaktır. Bu tercih... mazlum ulusların kurtuluşuna öncülük eden bir savaşı başarmış olan halkımızın tarihine, ulusal karakterine yaraşır bir atılımdır. ... Bu politika Türkiye'nin Avrupa ile aktif, olumlu ilişkiler kurmasına engel değildir. ... Türkiye'de demokrasi yaşayacak ve gelişecekse, bu, hakim sınıfların bir lütfu biçiminde değildir. Halkın çetin mücadelesi sonucunda gerçekleşecektir.

POLONYA'DAN İTHAL EDİLEN BOZUK DEMİR 24 MİLYON LİRA ZARARA YOL AÇTI

Hürriyet gazetesinin verdiği bir habere göre, bir süre önce bir Avusturya firması kanalıyla Polonya'dan Karabük Demir Çelik Fabrikası için ithal edilen 17 bin ton kütük demirden 7520 tonluk bir bölümü bozuk çıkmıştır. Yetkililer bozuk demirin 24 milyon lira zarara yol açtığını söylemişlerdir.

TİTO, "DOĞU'NUN VE BATI'NIN BASKILARI BAĞIMSIZLIĞIMIZ İÇİN TEHLİKELİDİR" DEDİ

Yugoslavya devlet başkanı Tito, Brejnev'in ziyaretinin hemen ardından yaptığı konuşmada Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika'yı kastederek "Doğu ve Batı'nın baskıları bağımsızlığımız için tehlikelidir" dedi.

MAHKEME KARARIYLA ALDIĞIMIZ TEKZİP:

LOCKHEED RÜŞVETİ AYDINLATILMALI İFTİRAÇILARDAN HESAP SORULMALIDIR

Lockheed şirketinin çeşitli ülkelerde rüşvet dağıtması ve bunun yer yer kanıtlanması Başbakanlar, Bakanlar, Yüksek Devlet Memurlarının adlarının karıştığı dünya çapında bir skandal oldu. Adları karışanların bazıları istifa etti, bazıları mahkemeye verildi. Bazı ülkelerde soruşturma devam ediyor. Türkiye'de de uzun süredir çeşitli görevlilerce yürütülen incelemeler, soruşturmalar var.

Bütün dünyada tepki uyandırmış çağırımızın skandalı üzerinde Türkiye'de de herkes, duyarlı ve kuşkulu, rüşvet alanların bulunmasını, kamu görevlerinin kirli ellerden arındırılmasını bekliyor.

Ben de bu duyguları paylaşırken bir ay kadar önce Gazetenizden bir telefon aldım. Arkadaşınız Lockheed rüşvet olayı üzerinde benden bilgi istiyordu. Kendisine bir gazete okuyucusundan öteye bilgim olmadığını, bu işi soruşturmakla görevli olanlara başvurmasını söyledim. Arkadaşınız bir gazetede rüşvet alanların listesinin yayınlandığını, ben de bu listede adım olduğunu iddia edince, o gazete ile birlikte gelmesini istedim. Ertesi gün arkadaşınız evime geldi. Elinde hiç bir gazete yoktu. Kendisine listenin yayınlandığı gazetenin nerede olduğunu sorunca herhangi bir gazetede liste yayınlanmadığını, bazı söylentilerin olduğunu, kendilerinin de güvenilir bir kaynaktan bu söylentileri duyduklarını, bunlar üzerine bilgi istediğini söyledi. Arkadaşınıza bu konuyla uzak-

tan yakından bir ilgim olmadığını, bu konuda kimseyi tanımadığımı, ama birilerinin bilemediğim bir amaçla adımı bu kirli işe karıştırmak istediklerinin anlaşıldığını, bu karanlık yaratıklara karşı yasa yollarına başvurmaktan başka çarem olmadığını anlattım. Arkadaşınız yanımdan ayrılırken bir karalama karşısında olduğumu anlamış görünüyordu. Oysa 16 Kasım 1976 günlü gazetenizde ağır ve insafsızca suçlandığımı okudum.

İğrendim.

"Lockheed rüşveti aydınlatılmalı ve rüşvetçilerden hesap sorulmalıdır" diyorsunuz. Bu hesabı soracaklardan birisi de benim. Ömrüm boyunca rüşvetçilerden, tertipçilerden, iftiracılar, sahtecilerden hesap sordum. Bilemediğim bir amaçla adımı bu kirli işe karıştırmak isteyenlerden de hesap soracağım. Bir gün bu sisler dağılacak gerçek suçlular ortaya çıkacaktır. Söylentileri duyduğunuz o pek güvenilir kaynağınızın o zaman yüzü kızarır mı, hiç sanmam.

"Rüşvet konusunun aydınlatılmasını devrimci bir görev olarak görüyoruz." diyorsunuz. Devrim yoluna baş koyanlar önce güvenilir ve inanılır insanlar olmalıydılar. Size iddialarınızı kanıtlama olanağı vereceğim. Bundan önce biriki tecrübem oldu. İftira ve tertip yapan ve yayanlar, iddialarını kanıtlamak şöyle dursun, adreslerinden bile bulunamaz olmuşlardı. Umarım gazeteniz bu şerefleri görevden kaçanlardan olmaz.

Needet Uğur

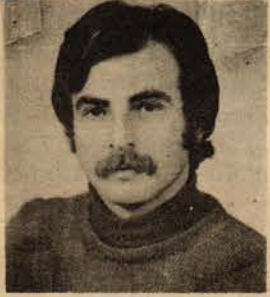

Toprak-İş Pazarcık Şube Başkanı Ö. Faruk Ciravoğlu: "DURUM HALKA VE AYDINLARA KAVRATILMALIDIR"

Bu belge vaktiyle ABD ile imzalanan bir dizi i-
kili anlaşmaları hatırlatmaktadır. Adı üstüne "siya-
si" bakımdan kendisine bağlamaya çalışıyor. Esa-
sen Sovyetler Birliği ülkemize ekonomik bakımdan
girişini "siyasi belge" ile perçinlemek istiyor. Bu
konuda bazıları uykuda, onları uyarmak ve uyandır-
mak gerekiyor. Avrupa basınındaki yazılar bizim i-
çin uyarıcı olmalıdır. "Münih'te yayınlanmakta olan
Münchener Merkur gazetesi, Sovyetler Birliği ile im-
zalayacağı dostluk anlaşmasının hükümlerinde bazı
önemli değişiklikler yapmadığı takdirde "Türkiye"-
ye kayıp gözüyle bakılabileceğini" ileri sürmüştür.
(15 Kasım 1976 Vatan) Ayrıca makalenin başlığı
"Ankara yoldan çıkıyor" dur. Bir kısım basın da si-
yasi belge'yi "kamufle edilmiş pakt" olarak nitelen-
dirmişlerdir. Bu gün ABD'nin ülkemizde gerilediği-
ni görememek hatalıdır.

En önemlisi "siyasi belge"nin önemi geniş halk
yığınlarına ve aydınlarımıza kavratılmalıdır. Bu ko-
nuda yurt çapında miting, yürüyüş, açık oturum, im-
za kampanyaları, afişleme, duvarlar, slogan yaz-
ma şeklinde kampanya yürütülmelidir. Bütün dev-
rimci gruplar bu mücadelede ortak hareket etmeli-
dir.

TBP Kartal İlçesi

İlçe Başkanı
Bayram Ali Aksu:
**GELİŞMELER
BAĞIMSIZLIĞIMIZ
İÇİN
TEHLİKELİDİR**

1. Amerikan emperyalizmi bugün dünyada geri-
lemektedir. Buna karşı Rusya adım adım ilerlemek-
tedir. İmzalanması düşünülen "dostluk" ve "işbirli-
ği" anlaşması Rusya'nın Türkiye üzerindeki yayıl-
masını gözardı etmek içindir.

2. Rusya'nın ülkemiz üzerinde artan etkinliğini
bağımsızlığımız açısından doğru bulmuyoruz. elbette.
Önce şunu belirtmek gerekir; Sovyetler Birliği ar-
tık sosyalist bir ülke değildir. Sosyalist Sovyetler
Birliği bağımsızlık savaşı veren ülkelerin dostuydu.

Kurtuluş Savaşında sosyalist Sovyetler ülkemizi
desteklemişti. Sosyalist Sovyetler boğazlar üzerin-
deki her türlü hakkın Türkiye'ye ait olduğunu savu-
yordu. Oysa bugünkü Rusya Montrö boğazlar anlaş-
masını bile çiğneyerek Kiev savaş gemisini Akde-
niz'e geçirmiştir.

Amerikan emperyalizmi "hür dünyayı koruma"
adı altında ülkeleri işgal ediyordu. Bugün Ameri-
ka'nın yerini Rusya aldı. O da "sosyalizmi koruma"
maskesi altında ülkeleri işgal etmektedir. Çekoslo-
vakya işgali bunun en açık örneğidir. Rusya ülkemiz
için büyük bir tehlikedir. Rusya'nın MC hükümetine
verdiği krediler belli bir amaca yöneliktir: Türk
ekonomisinde söz sahibi olmak. Türkiye'nin ekono-
misinde söz sahibi olacak Rusya giderek Türkiye'-
nin siyasetinde de söz sahibi olacaktır.

3. İki süper devlete güven vermekle bağımsız-
lığımız kazanılamaz. Türkiye'nin bağımsızlığı iki
süper devlete karşı mücadele vermekle gerçekleşir.
Türkiye bağımsızlığını en başında kendi halkına gü-
venerek kazanabilir. CHP yöneticilerinin iki süper
devlet arasında denge aramak siyaseti yanlıştır.
CHP yöneticileri bu tutumlarıyla halkçı değil, hal-
kın çıkarlarına taban tabana zıt düşüyorlar.

Kartal Devrimci İşçiler Derneği
Başkanı Hüseyin Özlütaş:
**"SOSYAL-EMPERYALİSTLER
HALKIMIZA ZİNCİR VURMAK
İSTİYORLAR"**

1. Türkiye hakim sınıflarıyla ABD arasındaki bazı çelişme-
lerin şiddetlenmesi, Rus sosyal-
emperyalizminin fırsattan yarar-
lanmasına neden oldu. Dolayısıyla
la Rus sosyal-emperyalizmi bir
adım atmaya, bir mevzi kazanma-
yı amaçlamaktadır. Bunun için
pek çok şeyi feda etmeye hazır-
dırlar. Ancak MC esas ağı ba-
bası ABD emperyalizminden ko-
lay kolay vazgeçmemektedir. Za-
ten kolay bir iş de değildir.

Kendisine "sosyalist" adını
takmış bir kısım Rus sosyal-
emperyalizminin işbirlikçileri
revizyonistler, Rusya'nın TASSA
jansına uyarak işbirliği anlaşma-
sının bir an önce imzalanmasını
istiyorlar. Bu ihanete halkımızın
gerekli cevabı vereceğine inan-
cımı tamdır.

Sosyal-emperyalistlerle im-
zalanacak her türlü iktisadi, si-

yasi ve kültürel anlaşmalara kar-
şı çıkmak her yurtseverin göre-
vidir.

Emperyalizm ve sosyal-em-
peryalizmle hiç bir anlaşma im-
zalanmamalı, imzalanmış anlaş-
malar iptal edilmelidir.

Her iki süper devlete karşı
bağımsız, bloksuz ülkelerle itti-
fak kurulmalıdır.

2. Rus sosyal-emperyaliz-
mi paylaşım talep eden, yükse-
len emperyalisttir. ABD'den bo-
şalan yere girmeye çalışmakta-
dır. Halkımız yeterince uyanık
değildir. Yüzünde "sosyalist"
maskesi taşıyan Rus sosyal-em-
peryalizmini tanıması bu neden-
le güçtür. Halklar ve halkımız
her iki süper devlete karşı uya-
nıklığını artırdığı sürece, her i-
ki süper devlet teşhir ve tecrit
olacaktır. Halkımızın mücade-
lesi ve dünya halklarının mücade-
lesi bu şartları yaratabilir.

Rus sosyal-emperyalizmi
halkımıza yeni zincirler vurmak
için geliyor. Bir avuç işbirlikçi
Türkiye sanayisi için hayatı öne-
me haiz elektrik enerjisinin şal-
terini Rus sosyal-emperyalist-
lerinin eline veriyorlar. Arka-
sından da dışa bağımlı elektrik
enerjisine karşı olduklarını söy-
lüyorlar, yurtseverlikten bol bol
dem vuruyorlar.

3. İki süper devlet de dostu-
muz değil, düşmanımızdır. Karşı-
lıklı iki cephe savaşıyorlar bir-
birine nasıl güven verirler, ve-
rilen bu güvene biz nasıl güven-
duyacağız? Dünya halklarının baş
düşmanı olan iki süper devletle
ancak mücadele edilir, dost olun-
maz. İki süper devlete güven
verme siyasetiyle bağımsızlık ka-
zanmak, korumak: Bu, reformcubir
hayalden başka bir şey değildir.
Bu siyaseti bugün CHP uyula-
mak istiyor. Bir kısım CHP yöne-
ticileri her iki süper devlete kar-
şı teslimiyetçi uygulamaktadırlar.
Onlarla denge politikası güderek
bağımsızlık vaadediyorlar. Bu,
halka ihanettir. Buna çocuklar bi-
le güler. Zaten halkımız böyle
safsatalara prim vermeyecektir.
Teslimiyet uygulamakla bağım-
sızlık kazanılamaz.

HAYIR DİYOR

HALKIN SESİ'nin Anketine Katılınız

MC iktidarının Sovyet sosyal-emperyalistleriyle imzalamaya hazırlandığı "işbirliği ve dost-
luk" anlaşması hakkında dergimiz bir anket açmış bulunmaktadır. Okuyucularımızın özellikle an-
ketimizin ilk sorusunu cevaplandırmalarını diliyoruz. Son iki soruyu ise isteyen okuyucularımız
ayrıca cevaplandırabilirler.

**1 - MC HÜKÜMETİNİN RUSYA İLE İMZALAMAYI
DÜŞÜNDÜĞÜ "DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ" ANLAŞMASI
HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ?**

**2 - RUSYA'NIN YURDUMUZ ÜZERİNDE GİTTİKÇE ARTAN ET-
KİNLİĞİNİ BAĞIMSIZLIĞIMIZ AÇISINDAN DOĞRU BULUYOR MUSU-
NUZ?**

**3 - İKİ SÜPER DEVLETE GÜVEN VERME SİYASETİYLE BAĞIM-
SIZLIK KAZANILIP KORUNABİLİR Mİ?**

Anketimize
yurdun çeşitli yerlerinden
cevaplar gelmeye
başlamıştır.
Bu sayımızdan itibaren
cevapları
okuyucularımıza sunuyoruz

Sosyal-Emperyalistler de Kagıttan Kaptandı

Manisa

Ahmet Erkan:

**"BAĞIMSIZLIK İÇİN BİRİCİK YOL:
İKİ SÜPER DEVLETE KARŞI
MÜCADELE"**

1. MC hükümetinin Rusya ile imzalamayı düşü-
düğü "dostluk ve işbirliği" anlaşması aslında yurd-
muz köleleştirici bir anlaşmadır. "Dostluk" anla-
şması hakkında belirli bir açıklama olmamasına ra-
men Türkiye için çok ağır şartların ileri sürüldüğü
sanılıyor. Sosyal-emperyalizme karşı mücad-
e yurtseverliğin mihenk taşı haline gelmiştir.

2. ABD emperyalizmi gerilerken Rus sosyal-e-
peryalizmi boşalan yerleri doldurmakta, yurdumu-
z pençesi altına almak istemektedir. MC iktidarı er-
ji şalterlerimizi sosyal-emperyalistlerin elleri-
vermiştir. Yeni Çarlar, "sıcak sulara" (Akdeniz)
hakim olmak için boğazlarımızdan savaş gemileri
geçirmekte, egemenliğimizi ayaklar altına almaktadı-
r.

3. Günümüzde "güven verme" siyasetini CH-
temsil ediyor. CHP bu siyasetini değiştirip mi-
kurtuluş savaşı ruhunu diriltmeli, iki süper devlet
karşı bağımsızlık mücadelesine halkımızla omuz-
muza katılmalıdır. Bugün yurdumuzda iki yol var.
Ya bağımsızlık için iki süper devlete karşı mücade-
ya da yurdumuzu emperyalistlere peşkeş çekenleri
safında yer almak. Bir üçüncü yol yoktur.

Bursa Doğan

"BU ZİNCİRLER DE"

Yurdumuz, stratejik ön-
e bakımından pek çok saldırı
iştahını kabartmıştır tarih
yunca... Pek çok saldırganın
gemonya alanı olmuştur. Gü-
müzde de bu önem; Akdeniz'i
ve Ortadoğu ülkelerinin kazar-
ğı değere paralel olarak artmı-
şlardır. Türkiye demek; ucuz
hammadde demektir. Balkan-
rı, Ortadoğu'ya ve Akdeniz
kontrol altında tutmaya yaray-
cak askeri üs demektir.

ABD emperyalizmi pek çok
alanda gerilemeye başladı.

Kadirli

Necati Yazgöl:

"RUSYA'NIN ZİNCİRİ DAHA YENİ VE YIPRANMAMIŞTIR"

1. Bu anlaşmanın önemini kavrayabilmek için Politika gazetesinde İsmail Cem'in Çağlayangil ile yaptığı röportajı incelemek gerekiyor. Orada Rusya ile ilgili bölümlerde, Ruslar bu niyetlerini "ister Nato'da kalın, ister Varşova paktına katılın. Ne yaparsanız yapın bizle ilişkileri geliştirin" diyerek Ortadoğu'ya açılan yolun önünü temizlemek istediklerini belirtiyorlar. Ruslar stratejik noktaları ele geçirip, kesin hesaplaşma için güç toplamaya çalışıyorlar. Türkiye bu noktaların en önemlilerinden biridir. En son Irak üzerinde etkinliğini geliştirme siyaseti, Mısır'la ilişkilerini normalleştirmek için girişimde bulunması, Suriye'yi etkisi altında bulundurma, Akdeniz'i yüzer bir üs haline getirmesi, Türkiye'yi kendi açısından dönüşü zor olan noktalara çekmesi, Avrupa ve Ortadoğu'yu kıskaç altına alma siyasetinin bir parçasıdır. Bu anlaşmayla Türkiye sosyal-emperyalizmin karanlığına daha bir fazla itilecektir.

2. Arkadaşlar, yurdumuzu bir gemiye benzetelim. Bugümüzen senelerden beri o emperyalistin limanından öbür emperyalistin limanına zincirlemiştir. Şimdi Amerikan emperyalizminin limanına zincirlerdir. Ama bu zincir zayıflamıştır. Fakat yepyeni ve kalın zincirlerle Sovyet limanına zincirleniyor. Bütün bu zincirlerden kurtulmak, engin denizlerde diğer ülkelerle kardeşlik içinde yaşamak istiyorsak özellikle yeni korsanın yeni ve yıpranmamış zincirine karşı daha da kararlı bir tavır almak bütün yurtseverlerin görevidir.

3. İki süper devlete güven verme siyaseti şudur: Kurda, kuzuların "aman kurt kardeş, biz sana güveniyoruz, sen bizi yemezsin, sen bizim dostumuzsun" demesidir. Bunun sonu kurdun kuzuyu yemesine sebep olur. Bağımsızlığımız açısından daha da kötü durumlara düşmemize yolaçar.

Osmaniye

Bir Grup Devrimci Adına
Yakup Şahindal:

"RUSYA

HALKIMIZI ALDATAMAYACAKTIR"

1. Sosyal-emperyalizm bu gibi oyunlarla dünya halklarını, ezilen milletleri ve bağımsızlık isteyen ülkeleri kandırabileceğini zannediyorsa aldanıyor. Çünkü dünya halklarının gücü sosyal-emperyalizmin gücünü tarihin çöplüğüne atabilecek güçtedir.

2. Yurdumuz yeri bakımından emperyalist ülke için öteden beri iştah açan ve özellikle işgal edilmesi gereken ülkelerden biridir. Bugün de Türkiye, Rus sosyal-emperyalizmi için önemli ve yutulması gereken bir bölgedir. Tüm bu gerçekler ışığında Rus sosyal-emperyalizminin ülkemiz üzerindeki yayılmasını bağımsızlığımız açısından doğru bulmamız, Mao'nun da dediği gibi "kurdu kapıdan kovarken kapıyı bacadan bırakma" mızdan başka bir anlama gelmez. Rus sosyal-emperyalizminin ülkemiz üzerinde artan etkinliğini bağımsızlığımız açısından çok tehlikeli görüyorum.

3. İki süper devlete "güven verme" siyaseti hiç bir şekilde bağımsızlığımızın kazanılıp korunmasına yardımcı olamaz. Çünkü bizce gerçek bağımsızlık milli demokratik devrimimizin başarıya ulaşmasıyla mümkündür. Bu da devrimimizin baş düşmanları iki süper devlete karşı verilecek milli bağımsızlık mücadelesini gerektirir.

Zonguldak

Zonguldaklı Proleter Devrimciler

"HALKIMIZ RUSYA'NIN HEGEMONYACI EMELLERİNİ ALTEDECEKTİR"

1. Faşist MC ve Sovyet sosyal-emperyalistleri yükselen bağımsızlık mücadelesini engellemek istiyorlar. Ama bunu başaramayacaklardır.

2. Rusya'nın yurdumuz üzerinde gittikçe artan etkinliğini bağımsızlığımız açısından doğru bulmuyoruz. Çünkü hiç bir yurtsever, devrimci, ilerici, demokrat ve aydın ülkesinin emperyalistlere peşkeş çekilmesini istemez. Sovyet halklarına ihanet eden hain Kruşçev-Brejnev dönemi klüğünün günümüzde ABD emperyalistleriyle yarışı tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Bugün Sovyet sosyal-emperyalistleri ne karşı uzlaşmacı bir politika izleyen MC iktidarı ile muhalefetteki CHP'ye yurdumuzun bağımsızlığı açısından güvenilemeyeceği apaçık, gün gibi ortadadır.

3. İki süper devlete "güven verme" siyasetiyle, bağımsızlık kazanılamaz ve korunamaz. Önce ABD emperyalizmini bu konuda gözlemleyecek olursak, bugün hala yurdumuz üzerinde tahakkümü sürmektedir. Bu tahakkümün bu şekilde oluşmasının nedeni geçmişte Türk hakim sınıflarının mutlaka bir güclüye sırtlarını dayamak gerektiği düşünceleridir. Tarih göstermiştir ki, bir dış kuvvete güvenilerek bağımsızlık kazanılamaz.

İmza Kampanyasını Bütün Yurda Yayalım

MC iktidarının Yeni Çarlarla imzalama yı düşündüğü "dostluk ve işbirliği" anlaşması bütün Türkiye çapında gittikçe gelişen bir tepkiyle karşılanmaktadır. Yurdun dört bir yanında yurtseverler hazırlanan ortak protesto yazısını imzalayarak dergimize yollamaktadırlar. Bu metni aşağıda yayınlıyoruz. Bütün okuyucularımızın imza kampanyasına katılmalarını, gönderecekleri imzalarda şehir ve kasaba isimleriyle meslek ve okullarını yazmalarını dileriz.

Yurtseverlerin imzaladıkları ortak protesto metni şöyledir:

"Sovyetler Birliği'nin ülkemiz üzerinde ki etkinliği son senelerde hızla artmaktadır. Sosyal-emperyalistler, büyük krediler ve yatırımlarla ekonomimiz üzerinde denetim kurmaya çalışmaktadırlar. Onlar MC iktidarıyla yaptıkları son bir anlaşmayla ekonomimizin can damarı olan enerji sistemimize el atmışlardır. Yeni Rus Çarları Boğazları'mızdan savaş gemilerini geçirmekte, egemenliğimizi ayaklar altına almaktadırlar. Son günlerde ise faşist MC ile "dostluk ve işbirliği" anlaşması imzalayarak siyasi denetimlerini artırmaya çalışmaktadırlar. Bu anlaşma Yeni Çarların hegemonya planlarının bir parçasıdır. Bağımsızlığımıza düşkün halkımız Amerikan emperyalistlerine boyun eğmediği gibi sosyal-emperyalistlere de boyun eğmeyecektir. Biz aşağıda imzaları bulunanlar, bağımsızlığımıza göz diken Rusya ile hiç bir alanda işbirliği istemiyoruz. MC iktidarının imzalamayı düşündüğü işbirliği anlaşmasına kesinlikle karşıyız ve bu yolda ki bütün girişimleri protesto ediyoruz."

Dergimiz her hafta bize ulaşan imzaları yayınlayacaktır. Bugüne kadar elimize ulaşan imzaların şehirlere göre dağılışı sırasıyla şöyledir:

İZMİR : Çeşitli semtlerden ..... 585 imza

İSTANBUL : Çeşitli semt ve Okullardan ..... 315 imza

ANKARA : Etlik ve İncirli Semtlerinden 48, Gazi Eğitim Enstitüsünden 35 ve çeşitli semtlerden 125 olmak üzere ..... 208 imza

TOPLAM ..... 1108 imza

Polatlı Zafer Ayal:

"RUSYA EMEKÇİ HALKIMIZI KÖLELEŞTİRMEK İSTİYOR"

1. Dün Hitler faşistleri Polonya ile "barış" anlaşması imzaladıktan bir gün sonra Polonya'yı işgal etmişlerdi. Unutmamamız gereken bir nokta da ABD emperyalistlerinin de "dostluk, ekonomik alanda işbirliği" gibi aldatmacalarla ülkemize girdiğidir. Bugün hızla gelişen ve günden güne saldırgan yüzü açığa çıkan emperyalist Rusya'nın imzalamayı düşündüğü anlaşma iki milliyetten emekçi halkımızın yıllarca kendilerine köle olmasını istemelerinin açık bir ifadesidir.

2. Bugün ülkemizin bağımsızlığını tehdit eden asıl düşman sosyal-emperyalist Rusya'dır. Sosyal-emperyalistlerin bütün oyunlarını iki milliyetten halkımızın örgütlü ve kararlı mücadelesi bozacak ve milli demokratik devrim hedefine ulaşacaktır.

3. Süper devletlerden birine veya her ikisine "güven verme" siyaseti yurdumuzun kapılarını emperyalizme ardına kadar açmamıza, onun bömürü ve talanına destek olmayagötürür.

emir:

"Mİ DE BAĞLAMAKTADIR"

Bu aşamada, Yeni Çarların eski Çarlardan daha fazla naklata sahip olduğunu görüyoruz. DETANT maskaralığının ardında saklanan ve yüzlerce megatonluk bombalarla desteklenen olanaklar...

Amaç; gerileyen ABD emperyalizminin yerini almak... "Dünyaya egemen olmak" amaç Varşova Paktı üyelerinin ilk kurban olduğu bu yolda, Türkiye'nin "unutulması" düşünülmezdi elbette..

Bir de, yaklaşan iktidarı -nın(?) "halk iktidarı" olacağını iddia ederek, Rusya'ya güvence verilmesi gerektiğini savunanlar oldu...

Güvence vermezsek ne olur? "Kuzey komşuza güvence vermeliyiz" sözü; ancak Rusya'nın saldırgan olduğunu ve "Türk Devleti'nin acizliğini kanıtlar.

Süper devletlere özellikle Rusya'ya güvence vermekle, bağımsız olmak arasındaki ilişki yalnızca zıtlıktır. Bağımsızlığın olduğu yerde, süper devletler yoktur. Süper devletlerin olduğu yerde de, bağımsızlık...

Yeni Çarların hegemonya mücadelesinde kazançlı oldukları bir husus daha var. Bu da, ni-

teliklerinin ve emellerinin, dünya halklarıncı iyi bilinmemesi. Halkların devrime olan tutkularını sömürme olanağı veriyor bu durum.

Ancak aynı durum, proleter devrimciler için söz konusu olamaz artık.

Bu tavır; "nasılsa devrim sonunda zincirler kırılacak, devletin dış politikasından bize ne" demek değildir doğal olarak. Bu zincirler; devrimi de bağlamakta zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla, bütün devrimciler güçlü bir kamu oyu yaratarak, sahnelenmekte olan bu son oyunu bozmalıdır. Bu bozgun; yurdumuzdaki Rus işbirlikçisi revizyonistlere de bir ders olacaktır.

HALKIN SESİ: Sayın Ölçmen, bildiğiniz gibi Hükümet, Sovyetler Birliği ile bir dostluk ve işbirliği anlaşmasını imzalamanın hazırlıkları içinde. Geçenlerde sizin de gazetelerde bu anlaşmayla ilgili kuşakları nızı açıklayan bir demeciniz yayınlandı. Bu konuyu açıklar mısınız?

Özer Ölçmen: Yabancı basından Türkiye'nin Sovyet Rusya ile bir pakt hazırlandığını öğrenmiş bulunuyoruz. Bu paktın mahiyeti hakkında yabancı basın çeşitli isimler ve kapsamlar tasvir etmektedir. Bir kısmı buna Türkiye ile Rusya arasında bir "Saldırmazlık Paktı" demektedir, bir kısmı dostluk anlaşması şeklinde nitelemektedir. Ne yazık ki ne Türk basınının ne de Türk Paramentosu'nun bu hazırlıklardan haberi yoktur. Türk kamuoyu bu nu ancak yabancı kaynaklı basından öğrenebilmiştir. Ben bu konuya hükümetin açıklık getirmesi istediğiyle ve meseleyi meclisle re getirmesi dileğiyle uyarı görevimi yaptım. Aynı uyarı görevini hükümet Amerika ile üsler anlaşmasını imzalamaya hazırlandığı sırada yapmıştım. Ne yazık ki

Muhabirimizin Demokratik Parti (DP) Grup Başkan Vekili Özer Ölçmen'le yaptığı röportaj:

“BÖYLE BİR ANLAŞMANIN İMZALANMASINA KARŞI SESİMİZİ YÜKSELTELİM,”

● "BUGÜNE KADARKİ HÜKÜMETLER, TÜRKİYE'NİN DIŞ POLİTİKASINDA ŞEREFLİ BİR ÇİZGİ İZLEYEMEMİŞLER TÜRKİYE'Yİ ÖNEMLİ TAVİZLER VERMEYE ZORLAYARAK ÖNEMLİ BAĞLANTILAR İÇİNE SOKMUŞLARDIR."

● "BUGÜN MC HÜKÜMETİ RUSYA İLE HİÇ BİR DEVİRDE OLMADIĞI ŞEKİLDE İKTİSADİ VE SİYASİ ANLAŞMALAR İÇİNE GİRMEKTEDİR."

● "İSKENDERUN DEMİR ÇELİK, SEYDİŞEHİR GİBİ TESİSLER İÇİN YAPILAN ANLAŞMALARLA BİR NEVİ İKİNCİ KAPÜTÜLASYON DURUMU ORTAYA ÇIKMAKTADIR."

● "ŞİMDİ DE GİZLİ YÜRÜTÜLEN BİR DOSTLUK ANLAŞMASININ İMZALANMA ÇALIŞMALARININ OLDUĞUNU DUYUYORUZ. BİZCE MESELE MUTLAKA MECLİSLERE GETİRİLMELİDİR. BİZ BUNU SAĞLAYABİLMEK İÇİN HER TÜRLÜ ÇABAYI HARCAYACAĞIZ."

bizim uyarımıza cevap vermemiştir. Ancak anlaşma Washington'da imzalandıktan sonra metni Dışişleri Komisyonu'na göndermek zahmetine katlanmıştır. Aynı yön tem gene Rusya meselesinde de uygulanmaktadır. Hükümet Cumhurbaşkanı'nın ziyaretini vesile bilerek anlaşmanın hazırlığı için

de görünmektedir. Batılı gözlemcilere göre böyle bir anlaşmanın imzalanması Türkiye'nin NATO'dan çıkması sonucunu dahi doğurabilecektir. Bütün bunlardan maalesef kamuoyu habersizdir ve bunun adına da açık rejim denmektedir? Açık rejimde Türkiye'nin geleceği ile ilgili konular

da böyle gizli saklı usuller uygulanmaz. Aslında bu tutum demokrasi ile bağdaşmayan bir tutumdur. Ben bu nu başka vesilelerle de meclisleri harekete geçirmek için uyarı olarak getirmiştim. Bizim meclisin ve meclisin dışişleri komisyonu'nun kendilerine düşen görevi yapmadıklarını

ve ağırlıklarını hissettirmek mediklerini belirtmiştim. Birçok ülkede dışişleri komisyonlarının meclislerin dışişleri politikalarında büyük etkinlikleri vardır. Ancak bizim dışişleri komisyonumuzun üyeleri ancak kokteyllere davet edilip, şekli üyelikler ötesinde bir görev yapmamaktadırlar. Bizim dışişleri komisyonlarımız ancak tali önem haiz bazı kültür anlaşmaları ile, sosyal güvenlik anlaşmaları ile meşgul olurlar, ancak Türkiye'nin geleceği ile ilgili hayati önem haiz anlaşmalardan haberdar dahi edilmezler. Bu durumun muhakkak değişmesi lazımdır. Ve Türkiye'nin dış politikasının açıklık kazanması lazımdır.

HALKIN SESİ: Rusya'nın yurdumuz üzerinde gittikçe artan etkinliğini bağımsızlığımız açısından doğru buluyormusunuz?

Özer Ölçmen: Bugün MC hükümeti Rusya ile hiç bir devirde olmadığı şekilde iktisadi ve siyasi anlaşmalar içine girmektedir. Elektrik tellerimiz dahi Rusya'ya, Bulgaristan'a bağlanmıştır. Türkiye'nin sıkışık bir anında Rusya'ya bağlı elektrik tellerinin kesilmesi halinde Türkiye'nin ne hale düşeceğini okul çocukları dahi tahmin edebilirler. Gene Türkiye'nin dış ticareti büyük ölçüde Rusya'ya ve diğer Varşova Paktı ülkelerine bağlanmıştır. Önümüzdeki on yıl içinde dış ticaretin yüzde atmışından fazlasının Varşova Paktı ülkeleri ile yapılacağı ortaya çıkmaktadır. Bütün bunların üzerine Rusya ile bir işbirliği veya saldırmazlık paktının da gündeme gelmesi Türkiye'nin NATO'dan dahi ayrılmasını getirecek ve Türkiye'yi muhtemelen Varşova Paktına hızla yaklaştıracaktır. Hükümet Rusya ile ilişkileri geliştirirken, bu ilişkileri batıya kar

TSİP'li Öner Ciravoğlu'nun yazısı Halkın Kurtuluşu'na ders olsun !

Antalya'dan bir proleter devrimci

Son günlerde Vatan gazetesinde yayınlanan bir dizide, ilke dergisi sahibi, revizyonist Öner Ciravoğlu'nun son derece ilginç görüşleri yer aldı. Özetle, "Maoculuk karşı-devrimci bir akıldır" başlığı altında yayınlanan bu görüşler, özellikle Halkın Kurtuluşu görüşlerini savunan arkadaşlar için uyarıcı niteliktedir.

Devrimciler nasıl birleşebilecek bütün güçlerle birleşme; revizyonistleri ve faşistleri tecrit etme, revizyonizmle uzlaşan çeşitli grupları aktif ideolojik mücadele ile proleter devrimci saflara kazanma siyaseti izliyorlarsa; revizyonistler de "Maocu" diye adlandırdıkları proleter devrimcileri tecrit etme, ara unsur olarak niteledikleri ve kendilerine yakın gördükleri grupları değişik yollarla kendi saflarına çekme siyaseti uyguluyorlar.

Öner Ciravoğlu'nun bu noktadaki görüşleri ilginçtir. Çünkü "Maocu" olarak sadece bugün Halkın Sesi ve Aydınlık'ın temsil ettiği Türkiye Marksist hareketini karşılarına alıyor. "Dördüncü Ordu", "NATO" nun desteklenmesi gibi şeylerden söz etmesi bunu ifade ediyor. Bu, bir gerçeğin Türkiye'de Marksist temele sahip tek bir hareket olduğu gerçeğinin revizyonistlerin ağzından itirafından başka bir şey değildir. Kısacası Ö. Ciravoğlu bugün Halkın Kurtuluşu'nu "Maocu" diye adlandırdığı proleter devrimcilerin safında saymıyor. Yazıda, Halkın Kurtuluşu'nun bugün izlediği siyasetle ilgili en ufak bir eleştiri yok. Yani revizyonistler de, bugün Halkın Kurtuluşu'na hakim olan esas çizginin revizyonizmle uzlaşma ve sosyal-emperyalizme teslimiyet olduğunu görüyorlar. Baş hedef olarak Halkın Sesi'ni tecrit etmeyi alıyorlar ve görüşlerini açıklarken özellikle Halkın Kurtuluşu'nu karşılarına almamaya büyük bir özen gösteriyorlar.

Öte yandan, Ö. Ciravoğlu'na göre, Türkiye Marksist hareketi "anti-Sovyet, dolayısıyla anti-Komünist" olmaktan başka "Maocu" çizgi açısından da "opörtlüdür" imiş. Yani baş hedefi tecrit etmeye çalışırken g

olarak iki süper devlete karşı çıkanlar arasındaki çelişkileri derinleştirme siyaseti izlemeye çalışıyor. Ö. Ciravoğlu kısaca, Halkın Kurtuluşu'na göz kırıyor ve şöyle sesleniyor: "Evet Halkın Sesi oportünisttir."

Halkın Kurtuluşu'nun siyasetini savunan bütün arkadaşlar bu yazıyı çok dikkatli incelemeliler. Revizyonistler, Halkın Kurtuluşu'nu hala "sol revizyonizm" içerisinde görmekte ve bazı unsurları kazanacaklarını ummaktadır. Halkın Kurtuluşu ise kendisine hakim olan revizyonizmle uzlaşma ve sosyal-emperyalizme teslimi yet çizgisini kabaca örtmeye çalışmakta, bunun için de özellikle Halkın Sesi'ne küfrederek, kelimeler üzerinde durup demagoji yaparak saldırmaktadır.

Biz Halkın Kurtuluşu'nun devrimci saflarda görüyor ve dostça uyarıyoruz. Siyasi öden yoksun kelime oyunlarıyla Halkın Sesi'ne saldırmaktan vazgeçin, açık yüreklili ve dürüst olun, küfredeceğiniz yerde, Aydınlık dergisinin 69'uncu sayısında size yöneltilen kitleler önünde tartışma önerisi konusundaki fikirlerinizi açıklayınız. Faşizm hala tırmanıyor mu, yoksa geriliyor mu, bunu açıklayın. Türkiye çarpık kapitalist mi yoksa yarı-feodal midir, bunu açıklayın. Baş çelişki tespitiniz nedir? Görüşlerinizi berrak bir şekilde yazmalısınız. "Demokrasi" konusundaki fikirleriniz nelerdir? Milli meseleyi nasıl ele alıyorsunuz? Kısaca temel meselelerde ideolojik tutumunuz nedir? Türkiye'nin iki milliyetten halkının karşısına hangi programla çıkıyorsunuz? Kitlelere bunu açıklamalısınız.

Arkadaşlar, bizce sizin dönme zorunda olduğunuz viraj şu: Dar tekke menfaatleri mi, yoksa iki milliyetten Türkiye halkının menfaatleri mi? Sizler kendi tekkenizin çıkarlarını her şeyin üstünde tutuyorsunuz. İçinde bulunduğunuz grupçuluktan sıyrılmalısınız. Unutmayınız ki, biz devrimciler iki milliyetten Türkiye halkının hakim sınıfları devirmesi ve halkın demokratik dictatörlüğünü kurması için çalışıyoruz.

Tabandaki devrimcilerin birliği, tekkeleri er geç yıkacaktır. Buna inancımız tamdır.

DEVİRİMCİLER BİR OLSUN, TEKKELER YIKILSIN!

şı bir şantaj vesilesi olarak kullanmayı amaçlıyor. Ancak Rusya ile flört edeyim derken ölçüyü öyle kaçırmıyor ki ileride telafisi mümkün olmayan büyük tavizler vererek Türkiye'yi büyük tehlikelerle karşı karşıya bırakıyor. Rusya ile bugün yapılan ekonomik bağlantılar aslında bugün için cazip görünse bile ilerisi için Türkiye'nin dış ticaretini büyük bir bağlantı içine sokmaktadır. Ortak Pazar meselesi ortaya çıktığında bu durumun geçmişteki kaputülasyonlara benzediği öne sürülmüştü. Şimdi daha tehlikeli bir durum bu sefer Rusya için söz konusu olmaktadır. İskenderun Demir Çelik, Seydişehir gibi tesisler için yapılan anlaşmalar da bir nevi ikinci kaputülasyon durumu ortaya çıkmaktadır. Bütün bu ekonomik anlaşmalarda Rusya verdiklerinin karşılığı olarak ileride kendisine hammadde veya yarı-mamul madde ödenmesini istediğinden Türkiye'nin durumu daha da ağırlaşmaktadır. Böylece Türkiye'nin gelecekteki ekonomik ilişkilerinin büyük bir kısmının da Rusya ile gerçekleşmesi gereği ortaya çıkmaktadır ki, bu da Türkiye'yi gitgide daha fazla Rusya'ya bağlamaktadır. Bu işin sadece ekonomik yanısıdır. Politik olarak geçenlerde Kiev gemisinin boğazlardan geçtiğini biliyoruz. Biz bu meseleye de şiddetle karşı çıkmıştık. Şimdi de gizli yürütülen bir dostluk anlaşmasının imzalanma çalışmalarını duyuyoruz. Bizce mesele mutlaka meclislere getirilmelidir. Biz bunu sağlayabilmek için her türlü çabayı harcayacağız. Bu meselede basına ve kamuoyuna da büyük görevler düşüyor. Üzerimizdeki vurdumduymazlığı atmalı, Türkiye'nin geleceği için çok tehlikeli olan böyle bir anlaşmanın imzalanmasına karşı sesimizi yükseltmeliyiz. Bugüne kadarki hükümetler Türkiye'nin dış politikasında şerefli bir çizgi izleyememişler. Türkiye'yi büyük tavizler vermeye zorlayarak önemli bağlantılar içine sokmuşlardır. Bu siyasetin bir sonucu olarak Türkiye bugünkü tehlikeli flörtlere itilmiştir. Türkiye'nin çıkarı şerefli bir dış politika izlenmesindedir. Amerika'ya karşı bir şantaj politikası izleyerek Rusya'ya daha fazla yaklaşmakla bu şeref korunamaz. Bugün Üçüncü Dünya ülkeleri geçen zaman içinde ağırlıklı rını gittikçe daha fazla hissettirerek dünya politikasında siyasi, ekonomik, kültürel alanlarda bir kuvvet olduklarını ortaya koymuşlardır. Türkiye'nin bu ülkelerle yakın ilişkiye mutlaka ihtiyacı vardır. Onlarla ilişkilerini bugüne kadar ki klasik diplomasi dışında yürütmesi gereklidir.

Arkadaşlarımızın Tek Gıda-İş Sendikası Gaziantep Şube Başkanı Mustafa Berk ve Türkiye Oleyis Sendikası Gaziantep Bölge Başkanı Ahmet Taş'la yaptıkları röportajları sunuyoruz. Arkadaşlarımız Ahmet Taş ve Mustafa Berk'e şu soruları yöneltmişlerdir:

- 1- SON GÜNLERDE MC İLE SOVYETLER BİRLİĞİ ARASINDAKİ YAKINLAŞMA VE SOVYETLER BİRLİĞİ TARAFINDAN TÜRKİYE'YE TEKLİF EDİLEN VE İMZALANACAĞI SÖYLENTİLERİ YAYILAN 'SİYASİ BELGE' HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ?
- 2- BU BELGE İLE DEMOKRAT PARTİ İKTİDARI ZAMANINDA İMZALANAN VE ÜLKEMİZİN ABD'YE BAĞIMLILIĞINI PERÇİNLEYEN İKİLİ ANLAŞMALAR ARASINDA HERHANGİ BİR FARK GÖRÜYÖR MÜSUNUZ?
- 3- RUSYA'NIN PENÇESİNE DÜŞMEK ANLAMINA GELEN BU ANLAŞMALAR KARSİ YURTSEVERLER NASIL MÜCADELE ETMELİDİR?

MUSTAFA BERK

Bu anlaşma bağımsızlığımıza ağır bir darbedir

1. MC ile Sovyetler Birliği daha doğrusu Yeni Çarlar Rusya'sı arasında imzalanması söz konusu olan siyasi belgenin imzalanması halkımızın bağımsızlık mücadelesine indirilmiş bir darbe olur. Yarı-sömürge yarı-feodal bir yapıya sahip olan ülkemiz giderek daha da kötü durumlara düşürülür. Çünkü daha önce emperyalist ABD ile imzalanan ikili anlaşmalar ülkemize ve halkımıza hiç bir yarar sağlamamıştır. Daha azgın bir emperyalist ülke olan Rusya ile imzalayacağımız belgeler (anlaşmalar) bize hiçbir yarar sağlayamaz. Ülkemiz gittikçe daha da bağımsızlığını kaybeder. Halkımız üzerindeki faşist baskılar daha da artar. Sosyal-faşistler, faşistlerin elinden köşe başlarını parak halkımız üzerindeki baskı ve terörü daha da artırır. Bunun en güzel örneği Hindistan'da görülmektedir. Daha önce de Kamboçya'da gördük. Bu belge emperyalist efendilerin yani iki süper devletin rekabetini artırır. Aynı zamanda ülkemiz içerisinde CIA ajanları gibi KGB ajanları cirit atar. Açık eylem gösterir.

Ben böyle bir belgenin imzalanmasına karşıyım. Biz kurtuluşumuzu ve geleceğimizi sosyal-emperyalist jandarmalara teslim edemeyiz.

2. Bu belge ile Demokrat Parti ile ABD arasında im

zalanan (ikili anlaşmalar) arasında hiç bir fark görmüyorum. Çünkü ikili anlaşmalar vasıtası ile ülkemiz Amerikan hakimiyetine girdi. Bu belgenin imzalanmasıyla Sovyet hakimiyeti daha da artacaktır. Zaten benim kanaatime göre ülkemizdeki işbirlikçi vatan satıcılar efendi değiştirmek istemektedirler. Bu yolda da oldukça hızlı çalışmaları var.

3. Bu tür anlaşmalara karşı bütün yurtseverler asgari müştereklerde birleşerek siyasi bütünleşmeye doğru gitmelidirler. Rekabetçilik, şeklinde sürdürülen grup çatışmaları ve sürtüşmeleri bir tarafa bırakılmalı, hatta tamamen atılmalıdır. Kitlelere gidilerek esas meselelerle ilgili çalışmalar yapılmalı bağımsızlık ve demokrasi konuları azami ölçüde anlatılmalıdır. Yurtsever işçi ve sendikacılar Amerika'nın borusunu çalan Türk-İş yöneticileri ile Rusya'nın borusunu çalan DİSK yöneticilerinin ihanetlerine ve koltuk kavgalarına alet olmamalıdır. Sendikal rekabeti bırakarak tabanda birleşmelidirler. Bir genel grev'in zeminini hazırlamalıdır ve bunu en iyi bir şekilde kullanmalıdırlar. Çünkü Türkiye halkı olarak görevimiz birlik ve beraberlik içerisinde kardeşçe ve yoldaşça omuz omuza vererek bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini yükseletmektir.

AHMET TAŞ

Bu anlaşma bağımsızlık ve onurumuzu zedelemektedir

1. Sovyetler Birliği ile, sözümona Türk milleti adına, MC Hükümetinin imzalama hazırlığı içinde bulunduğu ve kamuoyunda 'Siyasi Belge' diye adlandırılan ikili anlaşma niteliğindeki bu belge, Türkiye'nin iki süper devletten biri olan Rus Emperyalizmine bağımlılığını perçinlemek - ten başka bir sonuç vermeyecektir. Bunda MC'nin siyasi çıkar sağlayacağı düşüncesi ağır basmaktadır. Şöyle ki: Şimdiye kadar devletleştirmenin karşısında olan, sermayenin ve çok uluslu şirketlerin uşaklığını yapan sağ partiler Rus Emperyalizmine yaklaşmakla, Türkiye'nin bağımsızlığını, sadece Amerika'ya karşı olmakla savunmuş olacağını sanan bazı hayalci solcuların tepkilerini kıracağını hesap etmektedir. Böylece halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini bastırabileceğini ve uyanan halkımızı kandırabileceğini ummaktadır. Oysa böyle bir anlaşma yurdunu seven her işçinin, köylünün, gencin ve aydının kısaca namusuna ve onuruna düşkün her yurttaşın mücadele azmîni daha da bilemektedir. Çünkü bu anlaşma ile, Türkiye'nin bağımsızlığı ve onuru zedelendiği gibi, bütünlüğü ve geleceği de tehlikeye düşmektedir.

2. Bu iki anlaşma arasında şu anlamda büyük farklılıklar vardır. Şöyleki: Sovyet Emperyalizmi bugüne kadar girdiği her yerde hırçınlaşarak azgınca o ülkeyi talan etmekte ve sömürmektedir. Ayrıca bu süper devleti ötekine nazaran girdiği ülkeden çıkarıp atmak daha da zordur. Bunu her iki süper devletin dünya üzerindeki tahakküm mücadelesine bakarak ve yakın geçmişe kısa bir göz atmakla kolayca anlayabiliriz. Mesela Doğu Avrupa ülkelerinin ve Bulgaristan'ın bugünkü durumu yukarıda söylediklerime en açık örnektir.

3. Ülkemizi Sovyet emperyalizmine siyasi askeri yönden de bağımlı kılacak olan bu anlaşmalara karşı her

yurtseverin, her devrimcinin ve her aydının görevi büyüktür. Biz hiç bir efendi istemiyoruz. Her türlü emperyalizmin ve her türlü diktanın karşısındayız. Bizim efendimiz emekçi halkımızdır. Bu nedenle biz emekçi halkımızın iktidar olmasını istiyoruz.

Bugün ise, güzel yurdumuzu yeni bir efendiye satma hazırlıkları yapılmaktadır. İşin acı tarafı bugüne kadar ABD emperyalizmine karşı mücadele etmiş bazı yazarların ve politikacıların Sovyet emperyalizmine karşı mücadele etmediklerini görüyoruz. Yurtseverliğin ölçüsü, sadece Amerikan emperyalizmine karşı mücadele etmek değildir. Bir emperyalizme karşı mücadele ederken, başka bir emperyalizme sırt dayamak hiç değildir. Böylelerini Milli Kurtuluş Savaşı yıllarında çok gördük. İngiliz ve Fransız emperyalistlerine karşı mücadele ederken. "Milli menfaatlirimizin Amerikan mandasını kabul etmekle en iyi şekilde korunabileceğini" söyleyenler vardı. Fakat halkımız Amerikan mandasını da reddetti. Ve kendi gücüne güvenerek bağımsızlık mücadelesini yürüttü. Bugün gene kendi gücüne dayanarak bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini sürdürmektedir. Bu mücadele emperyalizmin her türlüünü yurdumuzdan kovana kadar sürecektir.

Fakat emperyalizme karşı mücadele masa başında oturarak verilmez. Ülkemiz bugün en tehlikeli süper devletin uydusu olma durumuyla karşı karşıyadır. protesto eden imza kampanyalarını olumlu buluyorum. Fakat bu da yetersizdir. İşçi ve köylü yığınları arasına girerek onların iki süper devlete karşı uyanıklığını arttırmalı, onları bu anlaşmaları protesto mitinglerine katılmaya ikna etmeliyiz. Ve mümkün olan en geniş kitlenin katılmasını sağlayarak mümkün olduğu kadar çok miting ve yürüyüş düzenlemeli ve mümkün olduğu kadar çok bu anlaşmaları protesto eden afişleme yapmalı ve bildiri dağıtmalıyız.

YENİ ÇARLARIN SOSYAL FAŞİST

Uluslararası Af Örgütü'nün (Amnesty International) 1975-76 dönemi raporundan Sovyetler Birliği ile ilgili bölümü yayınlıyoruz. Rapor, Yeni Çarların Sovyetler Birliği halkına uyguladıkları baskı, zulüm ve işkenceleri kanıtlarıyla ortaya koymaktadır.

Ülkemizdeki revizyonistler, Sovyet sosyal-faşistlerinin zulmünü ortaya koyan her haberi "gericilerin iftiralari", "akıl hastalarının uydurmaları" diyerek geçiştirmeye çalıştılar. Af Örgütü'nün raporu, revizyonistlerin bu sahtekarlığına indirilmiş yeni bir darbedir. Çünkü, bu örgütün raporları bugüne kadar revizyonistlerin de sık sık başvurdukları bir kaynaktır. ABD emperyalizmini ya da ABD yanlısı iktidarlara hedef aldıkları zaman, Af Örgütü'nün raporlarından uzun alıntılar yapan revizyonistlerin, aynı raporlarda bulunan Yeni Çarların zulmü ile ilgili kanıtlar karşısında susmaları, onların gerçek yüzlerini ortaya koymaktadır. Revizyonistlerin takındığı ilerici ve demokratlık maskesi sahtedir. Şili'deki, İran'daki baskılara karşı çıkar görünen revizyonistlerin amacı bu ülkelerin sosyal-emperyalistlerin hegemonyası altına alınması ve buralarda sosyal-faşist diktatörlüklerin kurulmasıdır. Yeni Çarların azgın baskı ve zulmüne Batı Avrupa'daki revizyonist partiler bile karşı çıkmak zorunda kalmışlardır. Ülkemizdeki revizyonistler ise, efendileri aleyhine tek laf edememektedirler. Yayınladığımız raporda revizyonistlerin ülkemizde nasıl bir düzen kurmak istedikleri açıkça görülmektedir.

Burada ilerici bilinen bazı yazarların, örgütlerin ve bir kısım basın tutumuna da dikkat çekmek istiyoruz. Bütün dünyada ilerici kamuoyu, Brejnev'in faşist diktatörlüğünü kınarken, demokrat olduklarını söyleyen bu kişi ve kuruluşlardan ses çıkmamaktadır. Bunlardan büyük bir kısmı, dünyadaki gelişmelerden gerçekten habersizdir ve hâlâ Amerika'nın dünyadaki başlıca emperyalist olduğu dönemde yaşamaktadırlar. Her gün ortaya çıkan çok sayıda kanıtın yanı sıra, Af Örgütü'nün raporunun da böyle düşünenler için uyarıcı olacağını umuyoruz.

Öte yandan bir kısım aydın, revizyonistlerle iyi geçinmek çabası içindedir. Bunlar, Yeni Çarların tüm dünyadaki ve bu arada yurdumuzdaki emperyalist faaliyeti karşısında susmakta, Sovyetler Birliği halkı ve Sovyet aydınları üzerindeki baskılara ses çıkarmamaktadırlar. Oysa sosyal-emperyalistlere karşı mücadele, artık, yurtseverliğin ve demokratiğin birinci şartı haline gelmiştir. Revizyonistlerle iyi geçinme peşinde olanlar tutumlarını değiştirmezlerse, en azılı gericilerin suç ortağı durumuna düşmekten kurtulamayacaklardır.

Kasım 1975'de Uluslararası Af Örgütü, SSCB' de Fikir Suçluları, Gördükleri Muamele ve Yaşadıkları Koşullar adlı önemli bir rapor yayınlamıştı. Rapor Sovyetler'deki fikir suçlularının gördükleri muameleyi öncelikle hukuki açıdan açıklıyor ve tutukluluğa ilişkin Sovyet kanunlarının ve akıl hastası olarak gözetilme sisteminin kusurlarını ve bu yasaların gerek bu ülkelerde, gerekse uluslararası alanda kabul edilmiş insan haklarını nasıl çiğnediğini gösteriyordu.

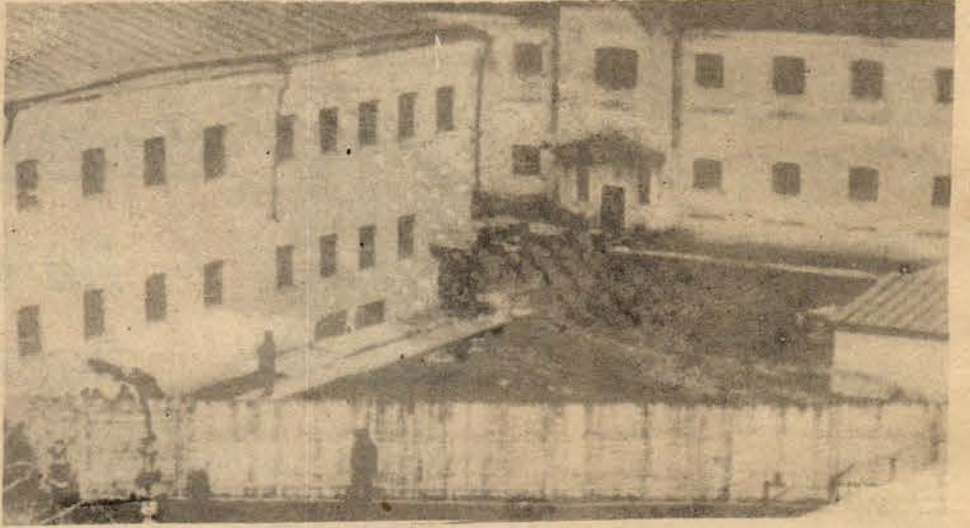
Uluslararası Af Örgütü'nün raporunda anlatılan koşullar "tıbbi bakımdan ihmalin, kronik açlık ve aşırı çalıştırma ile atbaşı gitmekte" olduğunu ve böylelikle "Sovyet ceza - landırma kurumlarına Sovyet makamlarının belirlediği yüksek standartlar şöyle dursun, hiç bir standardın haklı gösteremeyeceği kadar ağır bir cezalandırıcı karakter vermektedir".

Sovyet kanunları, örneğin mahkumları cezalandırmak veya disiplin sağlamak için aç bırakmayı meşru saymaktadır. Bundan başka, mahkumlar cezaevlerini yöneten İçişleri Bakanlığının (MVD) cezalandırma geleneğine tabi tutulmaktadır. Özellikle muhalif fikirlerinden pişmanlık duymayı reddeden ve bu fikirlerini başkalarına söyleyen mahkumlar ceza hücrelerinde (yiyecekleri kısıtlanarak) hapsedilmekte, hücrelerinde mektuplaşma ve ziyaretçi yaşağı gibi daha başka biçimlerdeki baskılara uğramaktadır.

Uluslararası Af Örgütü raporu - nun büyük bir bölümü, aykırı siyasi ve dini görüşleri olan bazı tutukluların akıl hastanelerinde hapsedilmesi konusunu ele almaktadır. Af Örgütü'nün en ağır eleştirisi Sovyet hukuk sisteminin suçlu olup akıl hastası olduğundan şüphe edilen kimselerin hapsedilmesine ait normlarına yönelmektedir. Rapor birçok durumda muayeneyi yapan doktorların ve mahkemelerin aykırı siyasi ve dini düşünce ve davranışları dolayısıyla Sovyet yurttaşlarının akıl hastası olduğuna karar verdiğini açıklamaktadır.

Bu gibi kimselerin dostları ve akrabaları delilik kararını karşı çıktıklarında onlara normal gibi görünmenin ruhsal sağlığın güvenilir bir ölçütü olmadığı söylenmektedir. Uluslararası Af Örgütü'nün aykırı siyasi ve dini görüş sahibi olduklarından dolayı zorla akıl hastahanelerinde hapsedildiklerini bildiği çoğu kimsenin bir şiddet hareketine giriştiği görülmüştür. Buna rağmen, hiç değilse, yakın zamana kadar Sovyet mahkemeleri bu gibi kişilere en sert muameleyi, yani akıl hastahanesine hapsedilme cezasını uygulamayı tercih etmiştir.

Raporda bu kurumlar ağır biçimde eleştirilmekte ve bunların hastahanelerden çok hapishane olduğu belirtilmektedir. Buralarda tutulanların herhangi bir üst mahkemeye başvurma, şikayette bulunma olanağı yoktur. Mahkumiyetleri kesinleşmiş adli suçlular birçok özel akıl hastaha-

sovyetler Birliğindeki sosyal-faşist iktidara karşı çıkanların kapatıldığı sözümona "ruh hastalığı klinikleri" veya akıl hastaneleri'nde, tutuklulara her çeşit işkence ve baskı uygulanmaktadır. İşte, yüksek duvarlardan dikenli tellerine kadar her şeyleriyle aslında özel hapisaneler olduklarını belli eden bu binalardan biri. Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International) tarafından çekilmiş olan bu fotoğraf, İsveç Komünist Partisi'nin yayın organı olan Gnistan (Kıvılcım) dergisinin 29. 10. 1976 tarihli sayısında yayınlanmıştır.

nesinde hademe olarak çalıştırılmaktadır. Bunların hastahanedeki tutuklulara kötü muamele ettiği ve onları dövdüğü hakkında düzenli haberler gelmektedir. Hastahanelerde hap solanların kendi tedavileri hakkında söz söylemeye hakları yoktur ve bunların ailelerinin genellikle kimlikleri bilinmeyen doktorların kararlarına karşı çıkacak güçleri bulunmamaktadır.

"Hastaların toplumdan tam olarak tecrit edildiği ve doktorların tıpla ilgisi olmayanlar tarafından atandığı, özel akıl hastahanelerinde, doktorların kimliklerinin bilinmemesi ve verdikleri kararlara itiraz edilememesi, hastalar için gerçekten çok tehlikeli tıbbi uygulamalara yol açmaktadır."

Rapor bazı siyasi tutukluların çok kuvvetli uyuşturucularla tedavi edildiklerini, bu ilaçların hastalara sağlanamaması ve tutuklunun tıbbi yönden güvenliği ne hiç önem gösterilmeden verildiğini anlatmaktadır.

Raporun yayınlanmasından bu yana Af Örgütü'ne gelen bilgiler rapor da yer alan hususları doğrulamıştır.

Bu arada önemli bir gelişme olmuş ve 40 kadar siyasi mahkumun bulunduğu, çok sıkı güvenlik önlemleri alınmış olan Vladimir hapishanesindeki günlük hayat, zorunlu çalışma ve disiplin cezalarını daha öncekinden daha ayrıntılı anlatan bazı "Samizdat"lar dolaşmaya başlamıştır. (Samizdat, gizli olarak çoğaltılıp zincirleme mektup usulüyle dağıtımı sağlanan yayınlardır.)

Ukrayna'da Dnepropetrovsk özel akıl hastanesinden serbest bırakılır bırakılmaz SSCB' den göçeden Leonid Plyushch tarafından da bu konuda önemli bilgi sağlanmıştır. Marksizme inanan Ukraynalı sibernetikçi Plyushch, 1972 başında SSCB' de siyasi haklar ve insan hakları hakkında yazdığı bazı Samizdat'larla "anti-Sovyet ajitasyon ve propaganda" yaptığı suçlamasıyla tutuklanmıştır. Kendisine resmen "ilerleyen şizofreni" teşhisi konmuş ve 1973 Temmuzundan 1976 Ocak ayına kadar Dnepropetrovsk

hastahanesinde hapsedilmiştir. Bir matematikçiler komitesinin önderlik ettiği ve Af Örgütü'nün desteklediği geniş bir uluslararası kampanya sonunda serbest bırakılmıştır.

Serbest kaldığından beri Plyushch'un yaptığı açıklamalar arasında en önemlilerinden biri Dnepropetrovsk özel akıl hastahanesinde beraber kaldığı mahpuslardan takriben yüzde altmışının siyasi ve dini eylemleri dolayısıyla tutuklanıp akıl hastası ilan edilmiş olmasıdır.

Sovyet vatandaşları, şimdi Af Örgütü'nün himayesi altında olan Vladimir Bukovsky, Semyon Gluzman, Sergey Kovalyov ve Andrei Tverdoyhlebov gibi "iftira" yaymaktan hapse atılacaklarından bu şekilde hapsedilen fikir suçluları hakkında güvenilirdir bilgi sağlamak, hâlâ zordur.

Af Örgütü'nün 1975-76'da bilgi aldığı siyasi nedenlerle yeni bir akıl hastanesine kapatma olayı 1957 doğumlu Odesalı elektrikçi Vyacheslav Igrunov'a aittir. Igrunov 1975 Martında birçok Samizdat'ı yanında bulundurduğu ve bunları elden ele dölaştırdığı gerekçesiyle "anti-Sovyet iftira" suçlamasıyla tutuklanmıştır. Igrunov sorulara cevap vermeyi reddetmiştir. Resmi makamlarca atanmış adli tıptan bir akıl hastalıkları komisyonu onu muayene etmiş ve "şizofreni" teşhisi koymuştur. 1976'nın başlarında bir Odesa mahkemesi bu teşhisi onaylamıştır.

Sovyet vatandaşlarının düşünce özgürlüğünü Sovyet hükümeti yetkililerinin hoşlanmadığı biçimde kullanmaları hâlâ tehlike olmaya devam etmektedir. Hükümetin uygulamalarını eleştiren düşünce ve bilgileri başkalarına aktaran ve dini inançları konusunda resmi kısıtlamalara uymayı reddeden, veya resmi izin almadan ülkeden ayrılmaya kalkışan Sovyet vatandaşları cezalandırılmakta ve hapse atılmaktadır. Birçok düşünce özgürlüğünün onaylanmayan biçimde kullanılmasına karşı yetkililerin tepkisi uyurma, sorguya çekme, polis soruşturma ve aramaları işten atılma veya benzer baskılar biçiminde ortaya çıkmaktadır. Hapsedilme, resmi makamlara düşünce ve i-

ZULMÜ

nanç özgürlüğünü kısıtlayan yasalarla tanınmış bir seçenektir.

Düşünce özgürlüğünün kullanılması karşısında en fazla yöneltilen suçlamalar "anti-Sovyet ajitasyon ve propaganda", "anti-Sovyet iftira", "dış ülkelere kaçma veya dışardan SSCB'ye dönmeyi reddetme", veya dini inanç özgürlüğünü kısıtlayan maddelerin uygulanmasıdır. Af Örgütü bu suçlamalarla tutuklanmış hiç bir sanığın Sovyet Mahkemelerinde beraat ettiğini duymamıştır.

Geçen yılki uluslararası eleştiriler karşısında resmi Sovyet sözcüleri birçok vesile ile bu tip yasaların fikrini açıklayanların tutuklanmalarına olanak verdiğini inkar etmişlerdir. Bunun aksini ise, Af Örgütü'nün Moskova grubu üyesi Dr. Sergei Kovalyov ile genel sekreteri Andrei Tverdokhlebov'un durumları ortaya koymaktadır. Aralık 1974'te tutuklanan Dr. Kovalyov, "anti-Sovyet ajitasyon ve propaganda yapma" iddiası ile Aralık 1975'de Litvanya'da Vilnius'ta mahkeme önüne çıkarılmıştır. İddianamede Dr. Kovalyov gerçek dışı ve iftira olduğunu bildiği bilgileri yaymakla suçlanmıştır. Buna kanıt olarak Leonid Plyushch'un tıbbi gerekçesi olmadan bir akıl hastahanesinde alıkonduğu yolunda Günlük Olaylar Güncesi'nde yer alan sözleri gösterilmiştir. Dr. Kovalyov şartları ağır olan bir düzeltici çalışma kampında 7 yıl hapse ve 3 yıl sürgüne mahkum edilmiştir.

Af Örgütü'ndeki çalışma arkadaşı Andrei Tverdokhlebov da "doğru olmadığını bile bile Sovyet devletini ve sosyal sistemini küçültücü yalanlar yaymak" suçu ile Nisan 1976'da mahkeme önüne çıkarılmıştır. Tverdokhlebov da siyasi eyleminden dolayı tutuklananları savunan bilgileri yaymaktan suçlu bulunmuştur. İddianamenin "asılsız iftiralar" olarak adlandırdığı, Tverdokhlebov'un düşünce suçundan daha önce tutuklanan Victor Fainberg, Pyotr Grigorenko ve Leonid Plyushch'un zorunlu tedaviye ihtiyaçları olmadığı yolundaki sözleridir. iddianame Tverdokhlebov'un son şeklini verdiği ve Sovyet düzeltici çalışma kurumlarındaki tutuklulara kötü muamele yapıldığını bildiren bazı belgeleri de aynı şekilde nitelemiştir. Tverdokhlebov 5 yıl sürgün cezasına çarptırılmıştır. (Tutuklulukta geçen süresi düşürülerek sürgün cezası 2 yıla inmiştir.)

Af Örgütü'nün tutuklularla ilgilenen grupları ve çeşitli ülkelerdeki şubeleri hem Tverdokhlebov hem Dr. Kovalyov hakkında canlı bir kampanya yürütmüşlerdir. Örgüt, duruşmalara bir gözlemci gönderme izni almak için ısrar etmişse de başarılı olamamıştır.

Sovyet haberleşme araçları 1975-1976 döneminde bazı ölüm cezaları verildiğini ilan etmiştir. Bunlardan bazılarının infaz edildiği anlaşılmıştır. Sovyet ceza hukuku barış zamanında, şiddet unsuru taşımayan suçlar dahil, 18 ayrı suçun ölümle cezalandırılmasını öngörmektedir. Son yıllarda Sovyet haber ajansları her yıl 30 kadar ölüm cezası haberi vermektedir. Bunlardan kaçının infaz edildiği hakkında bir tahminde bulun-

Sosyalist Çin'de Emekçi Halk En Geniş Özgürlüğe Sahip

Uluslararası Af Örgütü'nün Araştırma Bölümü, Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki siyasi tutuklamaların belli özellikleri hakkında örgütün arşivinde mevcut bilgiye dayalı olarak Uluslararası İcra Komitesi Temmuz 1975'de bir araştırma ve diplomatik girişimler programı sundu. Uluslararası Af Örgütü şimdi Çin'de tutukluluğun kurumsal yapısını saptamak amacıyla bir dizi gayri resmi girişimlerle bir araştırma projesi geliştirmiştir. Bu araştırma ve girişimler sonucunda son oniki ayda "çalışma yoluyla düzeltme" ve hukuk sistemi hakkında aşağıdaki noktalardan bazılarının ortaya çıkmasını sağlayan ek bilgiler elde edilebilmiştir.

Ocak 1975'te Çin Halk Cumhuriyeti 4. Milli Kongresi 1964'ten beri ilk kez toplandı ve 1954 Anayasasının yerine yeni bir Anayasa kabul etti. Yeni Anayasanın üçüncü bölümü "Yurttaşların Temel Hak ve Görevleri"ni belirtmektedir. Temel hak ve görevlerin temel ilkeleri-26. maddede tanımlanmıştır: "Yurttaşların temel hak ve görevleri Çin Komünist Partisinin önderliğini desteklemek, sosyalist sistemi desteklemek ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin Anayasasına ve Kanunlarına uymaktır." Ancak, Yeni Anayasanın "konuşma, haberleşme, basın, toplanma... inanç... özgürlüğü" vb. gibi temel haklara ilişkin 28. maddesi, eski Anayasanın daha önce teminat altına aldığı haklara, "grev yapma özgürlüğü"nü eklemiştir. Maddede ayrıca "Yurttaşların kişi ve mesken özgürlüğü dokunulmazdır." Hiç bir yurttaş bir halk mahkemesinin kararı veya bir kamu güvenliği organının onayı olmaksızın tutuklanamaz." denmektedir.. (Bakınız: Proletarya Diktatörlüğünün Teori ve Uygulaması, Bora Yayınları, s. 93-94)

Tienzin Yüksek Halk Mahkemesi Başkan Yardımcısı Hai Shuang-lu, Reuter ajansının Pekin muhabiri Peter Griffiths'e verdiği bir mülakatta, ülke çapında il, ilçe ve köy olmak üzere dört farklı düzeyde mahkeme bulunduğunu belirtmiştir. Hai, her düzeydeki mahkemede bir başkan, bir başkan yardımcısı ile bunların altında bir başyargıç, bir başyargıç yardımcısı ve başka yargıçlar bulunduğunu açıklamıştır. Başkanlar mahkemeleriyle aynı düzeydeki halk kongreleri tarafından, yargıçlar ise, aynı düzeydeki devrimci komiteler tarafından atanır. (Örneğin, köy düzeyindeki mahkemenin başkanı Köy Halk Kongresi tarafından, yargıçları da köy devrimci komitesi tarafından atanır.)

Ağustos 1975'te Tienzin'de yapılan ve birçok önde gelen Tienzinli hukukçunun katıldığı mülakat mahkeme sisteminin yapısı hakkında çeşitli illerde yapılan tanımlamalar arasında bazı farklılıklar bulunabileceğini göstermiştir. Batı Alman gazetesi Die Welt'in Pekin muhabiri Gerd Ruge'nin Kwangtung Hukuk ve Siyasi Bilim Enstitüsü üyeleri ile Mayıs 1974'te yaptığı bir mülakatta üyeler, halk yayınlanan yasaları ve yönetmelikleri öğrenebildiği ve "kendilerini mahkemede savunma hakkına sahip olduğu" için, savunma avukatlarının rolünün pek tabii olarak ortadan kalktığını söylemişlerdir. Bununla birlikte hukukçular Çin'de avukatların bulunduğunu

belirtmişlerdir. "Bunlar hukuk eğitimi görmüşlerdir. Fakat suçlanan bir insanı savunmaları isteninceye kadar herhangi bir fabrikada veya dairede çalışırlar." Hai, çoğunlukla tutukluların savunmalarını bizzat yapmayı veya akrabaları ve dostları tarafından temsil edilmeyi tercih ettiklerini eklemiştir. "Eğer avukat konusunda ısrar ederlerse, mahkeme onlara parasız olarak bir avukat tayin eder."

Çin'deki hukuk sisteminin bir önemli yönü de, "halka açık davalar"ın bazılarında "kitlelerin" (genellikle sanıkla aynı çevreden olan sıradan kimsele rin) katılmasıdır. Hai bu davalarda yargıçların "geniş kitlelerin düşüncelerini öğrendikten sonra doğru karara vardıklarını" söylemiştir. Röportajda belirtildiğine göre, daha sonra Hai, önemli "karşı-devrim ve adi suç davalarında" kitlelere başvuranın sadece onların fikirlerini almak sorunu olmayıp, aynı zamanda "suçu eleştirme ve cezayı topluca kararlaştırmak için halkı seferber etme ve kitle gösterileri düzenleme" sorunu olduğunu belirtmiştir.

Yapılan röportaj, yetkili mercilerin ölüm cezasının söz konusu olduğu davalarda genel olarak benimsenen politika hakkında başka kaynaklardan edinilen bilgileri doğrulamıştır. "Ölüm ü hakeden bir mahkum kitlelerin 'büyük öfkesini' kabartmamışsa, infaz aylar veya yıllar boyu ertelenmektedir. Bu durumda, suçlu çalışma kampına gönderilmekte ve oradaki davranışlarına göre cezası ömür boyu hapis veya belli bir süre hapis cezasına çevrilebilmektedir.

1972'de Liaoning Eyaletinde, Şenyan'da diğer yabancı gazetecilerle birlikte Kültür Devriminden sonra bir Çin hapishanesini ziyaret eden Ingemar Lindmarker Çin hapishaneleriyle ilgili çok ender rastlanan bilgileri İsveç gazetesi Svenska Dagbladet'de yayınladı. Hapishane yöneticileri hapishanenin 2000 mahkumun siyasi olmayan tutuklularla "karşı-devrimci" tutuklular olarak iki kategoriye ayırmışlardır. İkinci kategoridekileri, "tarihi karşı-devrimciler" (1949'dan önce Guomindang rejimi için, savaş sırasında ve Japon işgal kuvvetleri için veya yabancı ajanlar için çalışmış olanlar) ve "modern karşı-devrimciler" olarak bir kez daha ayırmışlardır. Modern karşı-devrimciler "hala burjuva fikirlerin etkisi altında olan, kapitalizmi geri getirme ve sosyalist düzeni devirme hayalleri kuranlar"dır.

Bütün hapishanelerde ve çalışma kamplarında, kural olarak mahkumların "islah"ına büyük önem verilmektedir. Bunlar her gün bir iki saatlerini hücrelerinde eğitimle geçirmektedirler. Ingemar Lindmarker işkencenin yasak olduğunu bildirmiştir.

Bazı ciddi durumlarda hapishane yönetimi hukuk mercilerinden mahkumiyetin ağırlaştırılması isteyeabilmektedir. Öte yandan "iyi hal" mahkumiyetin azaltılması sonucunu doğurabilmektedir. Bu, Başkan Mao Zedung'un, "Suçlarını itiraf edenlere yumuşak davranılacaktır. Fakat itiraf etmeyi reddeden ve suç işlemeye devam edenlere ağır ceza verilecektir." talimatına uygundur.

mak olanaksızdır. Af Örgütü son zamanlarda siyasi davalarda ölüm cezası verildiği hakkında herhangi bir bilgi sahibi olmamakla beraber, Sovyet mahkemelerinin verdiği ölüm cezalarını protesto etmeye geçen yıl da devam etmiştir.

1975'te yeni bir gelişme olmuş ve bir Gürcistan hapishanesinde adi suçluların sistemli olarak dövüldükleri ve işkence gördüklerine ilişkin çok inandırıcı bilgi veren çok sayıda Samizdat ortaya çıkmıştır. Bunların en önemlisi, Tiflis 1 Nolu Tutukevinde, Bir başka mahpusu dövere öldürmekle suçlanan iki mahpusun Nisan 1975'de görülen davasının resmi olmayan tutanaklarıdır. Sanık

lardan Yuri Tsiredikze, adamı hapishane yöneticilerinin emri ile dövdüğünü, tutuklananların "itiraf"ını sağlamak için 1958'den beri birçok defa aynı biçimde görevlendirildiğini söylemiştir.

Mahkeme tutanakları ve diğer belgeler hapishanelerin soruşturmacı görevlilerinin ve bazı mahalli yöneticilerin de desteği ile mahkumları bu şekilde kullandıklarını göstermektedir. Kullanıldığı bildirilen metotlar dayak, sigara ile yakmak, homoseksüel irza geçmedir. Belgeler, geçen yıllar içinde birçok tutuklunun bu tür muamele sonucu öldüğünü belirtmektedir.

Tsiredikze Davası dolayısıyla

bu durum öğrenilince, birçok yönetici yerlerinden alınmış ve Tsiredikze davası yargıcı, suçlanan yöneticilerden hesap sorulması gerektiğini söylemiştir. Kasım 1975'te Af Örgütü, SSCB Başsavcısı Roman Rudenko'ya bir yazı göndererek bu iddianın tam olarak soruşturmasını ve sorumlu yöneticilerin adalet önüne çıkarılmasını talep etmiştir. Günlük Olaylar Güncesi'nin 38. sayısı (31 Aralık 1975) hapishane personeline ikisinin suçlandığı haberini vermiştir.

Af Örgütü halen 300 kadar Sovyet düşünce suçlusunu himayesi altına almış veya haklarında araştırma yapmaya başlamıştır.

Çin Akrobasi Grubu İle Roportaj:

“Sanatçılarımızın Çindeki Herhangi Bir Emekçiden Farkı Yoktur”

Çin Halk Cumhuriyeti Nanking Akrobasi Grubu bir süre önce dostluk ziyareti yapmak üzere ülkemize gelmişti. Nanking Akrobasi Grubu sanatçıları samimi tavırları ve güzel gösterileri ile büyük ilgi ve sevgi topladılar. Dergimiz muhabirleri Çin Halk Cumhuriyeti akrobasi grubunu tanıtmak amacıyla grup temsilcisiyle görüştüler. Muhabirlerimizin yaptığı roportajı yayınlıyoruz.

HALKIN SESİ: Akrobasi sanatının gelişimini ve Nanking akrobasi grubunun kuruluşunu anlatırmısınız?

CEVAP: Önce müsaadenizle şu nu belirtmek isterim. Sizleri tanıdığımıza çok memnun oldum. Bize gelecek roportaj yapmanızı sevinçle karşılıyorum ve bu vesile ile Çin Halk Cumhuriyeti Nanking akrobasi grubu adına Türkiye halkına ve dostlarımıza samimi selamlarımızı sunarım.

Şimdi sorularınıza cevap vermek istiyorum. Çin milli sanatlarından biri olan akrobasi sanatı uzun bir tarihi gelenek ve kuvvetli milli özellikleriyle memleketimizin geniş halk kitleleri tarafından çok sevilir. Bundan 2700 yıl önce Çangu devrinde halk kitleleri arasında ilk akrobasi hareketleri ortaya çıkmıştır. 2100 yıl önce Han hükümdarlığı zamanında akrobasi sanatı içerikte daha ileri bir gelişme ve repertuvar da çoğalma gösterdi. O zaman bu gelişme yüzlerce türün gösterisi olarak biliniyordu. Eski kayıtlara ve kağıtla çıkarılan tarihi kâğıtlara göre sıra tırmanma, ip üstünde cam-bazlık, masa kaldırma, ateş saçan balık ve beş masapiramidi üzerinde el üzerinde amuda kalkma gösterileri müzik eşliğinde zaten yapıyordu. Tan hükümdarlığı zamanında yani 1300 yıl önce eski Çin kültürü çok yönlü bir gelişme gösterdi. Gösteri seviyesi de yükseldi. Bugünlerde Türkiye’de yaptığımız bambu sıraklar arasında uçuş gösterisi o zaman meydana çıktı. Bundan sonra Sun-yuan, Min-çin hükümdarlığı zamanında akrobasi halk kitleleri arasında geniş rağbet kazanmıştı. Bayram günlerinde akrobasi gösterileri ülke fuarlarında daha çok yapıyordu. Uzun gelişme süresi boyunca akrobasi sanatımız kendine özgü bir stil kazanmıştır.

HALKIN SESİ: Oyunlarınızı nasıl hazırlanıyor? Hareketlerin kısa bir yorumunu yaparmısınız?

CEVAP: Uzun yıllara dayanan akrobasi halkın yaşantısından gelmiş olduğu için halkın çalışma-sıyla ve yaşantısıyla çok yakından ilgilidir. İstanbul’da yaptığımız iskemlelerin üstünde tuğla yığınlarıyla yapılan gösteri, tas çevirme, uçan üçlü mızrak, pagoda tabakları, şen ahcılar, olta ile balık avlama, merdiven oyunu, milli sihirbaz gibi bütün oyunlar üretim aletlerini ve günlük eşyaları kullanarak şekillenmiş gösterilerdir. Saldırı ve korunma sanatı, aslan dansı, ses taklitleri ve diğer oyunlar da halko-yunlarından ve jimnastik hareketlerinden gelmişlerdir.

Bahsettiğimiz gösteriler azimli çalışmayı, akıllığı, cesaret ve boyun eğmeyen tabiatı ifade eder. Bu gösterilere devrimci kahramanlık ve devrimci iyimserlik nüfuz etmiştir. Halk kitlelerimiz bu sanatı son derece severler. Uzun tarihine ve geniş kitle temeline rağmen akrobasi sanatımıza Kuomintang yönetimi zamanında diğer sanat dalları gibi ciddi saldırılar olmuştur. Artistler doğdukları yerleri terk etmeye, böylece açlığın eşiğinde kalıp, mücadele etmeye zorlanmışlardır. Çin Halk Cumhuriyeti’nin 1949 da kurulmasından sonra, halk iktidarı milli sanatlara yardım etmek ve onları geliştirmek için sürekli büyük çaba sarfetti. Böylece akrobasi sanatı hayat bulmuş oldu. Yepyeni bir sanat haline geldi. Çin Halk Cumhuriyeti’nde bütün eyaletler, belediyeler ve özerk bölgeler birbiri ardından kendi akrobasi gruplarını kurdular. Siyasi bakımdan özgür olan akrobasi sanatçıları ülkenin büyük oyuncularına oldu-

lar. Kültür devriminin de akrobasi sanatının gelişmesinde büyük rolü oldu. Şimdi Nanking Akrobasi grubunun bulunduğu Kansu eyaletinde 9 tane profesyonel akrobasi grubu vardır. Bütün Çin’de çok sayıda akrobasi grubu bulunmaktadır.

Diğer akrobasi grupları gibi Nanking akrobasi grubu da akrobasi sanatının gelişmesinde Çin halkının büyük önderi ve öğretmeni Başkan Mao’nun “geçmiş geleceğe hizmet etmeli ve Çin için yararlıysa yabancı unsurları almalı”. “yüzlerce çiçek açmalı, eskilerin içinden yaramayanlar ayrılıp yenileri meydana getirilmeli” gibi temel ilkelerine dayandırarak yüksek bir seviyeye ulaştırmıştır. Memleketimizde akrobasi bölgesel bir sanat değildir. Ama her grubunun kendine has bir stili vardır. Çin Halk Cumhuriyeti

Nanking akrobasi grubu 1957’de kuruldu. 20 seneye yakın bir süre için de grubumuz hem Çin halkına hem de çeşitli dünya halklarına gösteriler yaptı. Bu 20 yıl içinde grubumuz Avrupa, Afrika ve Latin Amerika’da 20’den fazla ülke gezdi. Grubumuz her ülkede büyük ilgi gördü. Türkiye halkı da çok samimi, misafirperver, nazik, kültürlü canayakın bir halktır. Türkiye halkını ve Türkiye’yi çok severiz. Çeşitli ülkelerin halkları tarafından da sıcak bir şekilde karşılandık.

HALKIN SESİ: Akrobasi sanatçıları nasıl yetişiyor, akrobasinin sanat içindeki yerini anlatırmısınız?

CEVAP: Grubumuz profesyonel bir gruptur. Gösteri dışında her gün antrenman yapıyor ve yeni gösteriler yapmak için çalışıyor. Aynı zamanda akrobasi teknik düzeyini yükseltmek için öğretmenler nezaretinde kültürel ve bilimsel eğitim görüyor. Akrobatlar 7-8-9 yaşlarında çalışmaya başlarlar. Akrobatların yaş sınırlarına gelince, bu akrobatın beden durumuna ve gösterisine göre değişir. Bir akrobat gösteri yapamaz hale gelince öğretmen olup öğrenci yetiştirir. Grubumuzdaki en küçük akrobat 14 yaşındadır. O da 7-8 sene öğretmen nezaretinde çalışarak iyi bir akrobat olmuştur. Hükümetimiz akrobatlara çok büyük önem veriyor ve büyük ilgi gösteriyor. Onların çalışmaları çok ciddidir. Oldukça tehlikeli numaralar için emniyet tedbiri alınır. Sanatçıların bellerinden çelik kancalarla bağlanıyorlar. Emniyet tedbiri almadan tehlikeli numaralar yapmak yasaktır. Son derece ciddiyetle çalışılması ve etkili tedbirlerin alınmasıyla 20 yıldır hiç bir kaza olmadı.

HALKIN SESİ: Büyük önder ve öğretmen Mao Zedung’un “revizyonizme karşı 10 bin yıl mücadele edeceğiz” sözünü sanatçılar nasıl uyguluyorlar.

CEVAP: Bütün Çin’de olduğu gibi Nanking akrobasi grubu üyeleri de sürekli siyasi ve ideolojik eğitim yaparlar. Sanatçılar her gün, her yerde gazete okuyorlar. Bundan başka siyasi eğitim olabilir mi? Tabii ayrıca Marksizm-Leninizm ve Başkan Mao’nun öğretilerini incelemek için gruplar var. Bu gruplar bütün Çin’de vardır. Sanatçıların yılın bir iki ayı Çin’de fabrikalarda çalışırlar. Hem de orada fabrika işçilerine gösteriler yaparlar. Onlar çalışmaya alışkındırlar. Burada da yemekhanede yemek yedikten sonra kablarnı kendileri taşıyorlar. Ahçı buna çok şaşıyor ve “lütfen bırakın, ben taşıyım” diyor. Bizim sa-

natçılar ise, “biz de işçiyiz” diyerek işlerine devam ediyorlar. Ahçı da onları çok seviyor. Sahneyi kendileri toplar, temizliği de kendileri yaparlar. Onların Çin’deki herhangi bir emekçiden farkları yoktur. Sovyetler Birliği’nden çok farklıdır. Sovyetler Birliği’nde sanatçılar tam bir burjuva olmuşlardır.

HALKIN SESİ: Dörtlü çetenin sanat alanındaki karşı-devrimci faaliyeti hakkında bilgi verir misiniz, dörtlü çeteye karşı bu alandaki mücadele nasıl yürütülüyor?

CEVAP: Sanatçılar dörtlü çetenin tutuklandığını öğrenince çok sevindiler. Çünkü onlar, daha önceden de kötülükler yapmışlardı.

Dörtlü çetenin görüşüne göre, yabancı ülkelerdeki güneş bizimkinden daha büyüktür, yabancı ülkelerde ay bizim ülkemizde olduğundan daha parlaktır. Bunlar yurtsever bile değildirler, haindirler. Onlar, burjuvaziye, toprak ağalarına, emperyalizme ve sosyal-emperyalizme hizmet ediyorlar.

HALKIN SESİ: Türkiye halkına söylemek istediğiniz bir şey var mı?

CEVAP: Memleketinizde yapmakta olduğumuz gösteriler halklarımız arasındaki anlaşma ve dostluğu daha da kuvvetlendirecektir. Bu dostluk gezisiyle Türkiye halkını tanıdığımıza çok memnunuz. Bu vesileyle Çin Halk Cumhuriyeti Nanking akrobasi grubu adına Çin halkının Türkiye halkına samimi selamlarını ve dileklerini iletiriz. Samimi ve dost Türkiye halkına teşekkürlerimizi tekrar sunar, sizlere de teşekkür ederiz.

★ AYDINLIK
Bütün ülkelerin işçileri ve emekçileri, birleşin!

70. SAYI

Sovyet Sosyal-emperyalizminin Pençesi
Yurdumuzun İçindedir

•
İDEOLOJİK MÜCADELEYİ GERÇEKLERİ
ARAMAK VE
BİRLİK AMACIYLA YÜRÜTELİM

•
Halkın Kurtuluşuna Gerekli Bir Cevap:
TEORİ VE PROGRAM YOKSUNLUĞU
KURU GÜRLÜTÜYLE ÖRTBAS EDİLEMEZ

•
Aktan İnci Çevresinin Savunmasının Eleştirisi:
HALKIN KURTULUŞUNA AŞILANAN
BORAN REVİZYONİZMİ

•
Proletarya Diktatörlüğü ve Paris Komünü

•
Lenin ve Demokratik Devrim

•
Demokratik Devrim ve Proletarya Diktatörlüğü Konusunda İki Tutum

•
Dergimiz teknik bir aksaklık nedeniyle 9 Aralık Perşembe günü bayilerde olacaktır.

•
Genel Dağıtım: TÜR-DA
Cağaloğlu, Hamam Sokak 4/2 İstanbul